

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
172. (1238.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2796 ▲
	1 amerikai dollár	3,3328 ▲
	100 magyar forint	1,5068 ▲

Aktuális 2**A román mintáról szavazott Moldova Köztársaság**

Népszavazást tartottak tegnap Moldova Köztársaságban, amelyen arról nyilváníthattak véleményt a választópolgárok, hogy közvetlen vagy parlamenti választás keretében döntsék-e az államfő személyéről.

Kultúra 6**A táj mint lelkiállapot**

Gazdag programkínálat részeként került sor a Photoring csoport tájképkiallítására szombaton Szilágybagoson, a falunapok keretében. A tél olyan, mint a napok között a vasárnap, benne van a megnyugvás, a csend, és a szemlélődés is.

Média 8**A „BuSho-járás” vége**

Nemcsak Budapesten, Nagyváradon is elkápráztatták a közönséget a BuSho rövidfilmfesztivál alkotásai. Abszurd, tragikomikus, könnyeden nehéz pillanatok csábították vászon elé a nézőket. A magyar alkotók is jól szerepeltek a seregszemlén.

Vezércikk 3**Párhuzamos kormányok**

Az, hogy az új miniszterek egy cseppet sem látszanak hozzáértőbbnek az elődeiknél, erősen megkérdőjelezi az egész zajos művelet értelmét. Hacsak nem annak a felmutatása volt az egésznek a célja, hogy milyen mély kompetenciaválságban van az egész román politikai osztály, intézményrendszer. ▶

Ágoston Hugó

Őszi óvodadilemma

Az önkormányzati intézmények túlszűfoltak, a magánintézmények drágák

A magánóvodákban négyórás ellátásért átlag hatszáz lejt fizetnek a szülők, ha a gyerek ott is ebédel, az ellátás díja kilencszáz lejre ugrik. Fotó: Tofán Levente

Bajban vannak az idén az óvodáskorú gyermekek szülei: az önkormányzati óvodák többsége túlszűfolt, a magánintézmények pedig szinte megfizethetetlenek. Az illetékesek tudatában vannak a helyhiánynak, de a rövid távú megoldáshoz, intézménybővítéshez és alapításhoz, nincs elég fedezet. Aki nem tehet mást, az vállalja a törvényes előírásoknál sokkal nehezebb óvodai csoportokkal járó kellemetlenségeket. A tehetősebbek inkább megfizetik az otthoni felügyeletet. Az, aki több száz eurót szánhat a gyermekmegőrzésre, magánintézményt választ: cserében különórát, jó minőségű étkeztetést és elviselhető csoportlétszámot kap. **7. oldal ▶**

Boc „honatyakormány”

ÜMSZ

▶ „Egy pillanatig se fogadom el azt a feltételezést, hogy a kormány nem végezte rendesen a dolgát és ezért kellett egyes minisztereknek távozniuk” – fogalmazott Traian Băsescu a menesztett tárcavezetők helyébe lépő hat miniszter beiktatási ünnepségén. Az államfő határozottan felszólította a Boc-kabinet egészét, hogy értessék meg a lakossággal, 2011-ben sem lehet fejetlenül költekezni, jövő évben is a megszorítás lesz a kulcsszó. Emil Boc miniszterelnök az előző napon hat miniszteri poszton hajtott végre személycserét, miután az általa vezetett Demokrata Liberális Párt vezetőisége szavazással döntött arról. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Romapárti uniós tüntetések

▶ Ezek tüntettek szombaton Párizsban és más francia városokban a romániai és bulgáriai romák Franciaországból való ki-

utasítása ellen. Hasonló megmozdulást tartottak hétfőn több európai fővárosban, köztük Budapesten is. **2. oldal ▶**

A párizsi megmozduláshoz több európai főváros csatlakozott

Megkértszereznek a tébéjárulékokat

Cs. P. T.

▶ Megkértszerezné a független szakmai tevékenységekből (például szerzői jogból) származó jövedelmek után fizetendő társadalombiztosítási hozzájárulásokat az a rendelettervezet, amelyet a hétfőn bocsátott közvitára a kormány. A kezdeményezéssel csupán néhány nappal azután állt elő a Boc-kabinet, hogy az idei 58-as sürgősségi rendelet által bevezetett új járulékok felháborodást keltettek az érintettek körében, elsősorban a kifizetésével járó bürokrácia miatt: a kifizetési határidő közeledtével hatalmas sorok alakultak ki az egészségbiztosító pénztárak, a nyugdíjpénztárak és a munkaügyi hivatalok előtt. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Tűzszünetet jelentett be az ETA

Tűzszünetet hirdetett tegnap a Baszkföld elszakadásáért küzdő Baszk Haza és Szabadság (Euskadi Ta Askatasuna – ETA) elnevezésű terrorszervezet. A bejelentésről a Gara nevű baszk napilap számolt be internetes oldalán. A Gara.net-en közzétett videofelvétel a szervezet közölte: pár hónappal ezelőtt úgy döntöttek, hogy a jövőben nem hajtanak végre fegyveres támadásokat a függetlenségért folyó küzdelemben. Az ETA egyúttal arra kért minden ügyükkel szimpatizáló, azért aktíván tevő politikai, civil és szakszervezeti szereplőt, hogy együtt tegyenek lépéseket egy új korszak megnyílása érdekében. Az állásfoglalásból nem derül ki, hogy ideiglenes vagy állandó tűzszünetről van-e szó. Az ETA azt leszögezte, hogy tartós, igazságos és demokratikus megoldást szeretnének a baszk függetlenség ügyében.

Két robbanás Bagdad központjában

Két nagy erejű robbanás történt tegnap délelőtt Bagdad központjában, jelentette az AFP francia hírügynökség. Kászim al-Muszavi vezérőrnagy iraki katonai szóvivő közölte: két katona életét veszítette, nyolc másik ember megsebesült a hadsereg egyik parancsnoki épületénél. Kórházi források viszont már nyolc halottáról és 25 sebesültéről beszélnek. A hatóságok beszámolója szerint egy öngyilkos merénylő röpítette a levegőbe robbanóanyaggal megrakott gépjárművét. A biztonsági erők ezt megelőzően tüzet nyitottak a támadó célpontjával kisméretű épület felé száguldó autóra. A biztonsági erők tüzet nyitottak két gyalogosan érkező öngyilkos merénylőre is, közülük az egyik meghalt, a másik megsebesült.

Megdobálták Tony Blairt Dublinban

Cipőket és tojásokat hajigáltak tüntetők Dublinban Tony Blair felé, amikor a volt brit kormányfő az ír fővárosban megjelent új könyve szombati bemutatóján. Tony Blairt a bemutató és a dedikálás helyszínén körülbelül kétszáz fős tömeg várta, és amikor a politikus megérkezett, többen megpróbálták megdobálni, de az egykori brit munkaspárti miniszterelnököt az elhajított cipők és tojások egyikével sem sikerült eltalálni. Amikor Blair autója a dublini könyvesbolt elé kanyarodott, a kocsit azonnal több testőr vette körül, és a volt kormányfő az ő gyűrűjében gyorsan bement az üzletbe, még mielőtt bárki eltalálhatta volna.

Erős földrengés volt Új-Zélandon

Két ember súlyosan, néhányan könnyebben megsérültek az Új-Zélandot helyi idő szerint szombaton hajnalban sújtó földrengésben. Amerikai mérések szerint 7,2-es – más források szerint 7,4-es – földrengés volt Új-Zélandon. A földmozgás epicentruma mindössze harminc kilométerre északnyugatra volt a szigetország harmadik legnagyobb városától, a 342 ezres Christchurch-től, tizenhat kilométeres mélységben. Károkról egyelőre nem érkezett hivatalos jelentés, cunamiriadót sem rendeltek el. A földrengés helyi idő szerint hajnali 4.35-kor történt, a The Press című helyi újság utóreggéről adott hírt.

Újra lángra kaptak orosz erdők

Öt halálos áldozata van a dél-oroszországi Volgográdi területen újra fellángolt erdőtűzeknek a péntek reggeli hivatalos adatok szerint. A tüzek oltásán az éjszaka már több mint 1500 ember dolgozott, munkájukat több mint kétszáz gép, valamint több repülőgép és helikopter segítette. Összesen több mint 500 építmény, ezen belül 397 lakóház, egy óvoda és egy orvosi rendelő égett le, 745 embert evakuáltak. Öt embert eltűntnek nyilvánítottak, 14 ember megsérült, de a tüzeket sikerült lokalizálni. Feltételezések szerint a tűzvészt egy nagy feszültségű vezeték elszakadásakor keletkezett szikra okozta.

A román mintáról szavazott Moldova

ÚMSZ

► Népszavazást tartottak tegnap Moldova Köztársaságban, amelyen arról nyilvánítható véleményt a választópolgárok, hogy közvetlen, a nép általi avagy parlamenti választás keretében hozzanak-e döntést az államfő személyéről. A népszavazás abban az esetben lesz érvényes, ha a névjegyzékben szereplő több mint 2,6 millió ember legalább egyharmada él szavazati jogával.

Délután még kérdéses volt, hogy érvényes lesz-e a referendum, ugyanis 13 óráig az arra jogosultaknak mindössze 11 százaléka szavazott. A választási jelenlét összesítését nehezítette, hogy a déli órákban összeomlott a központi választási bizottság elektronikus adatbázisa. A testület elnöke, Iurie Ciocan nem zárta ki, hogy a rendszer internetes kalózkodás támadása nyomán vált használhatatlanná.

A nap folyamán Moldovában 2043, külföldön – elsősorban Romániában – pedig 78 szavazókörben adhatták le voksukat az arra jogosultak. A moldovai munkaképes korú lakosok közel egyharmada él külföldön, s most először nemcsak a nagykövetségeken

vagy konzulátusokon alakítottak ki szavazóhelységeket számukra, hanem olyan helyeken is, ahol nagy létszámú közösségekben élnek.

Moldovában 2000 óta a parlament választja meg a köztársasági elnököt. Tavaly tavasszal járt le az addigi államfő, a kommunista Vladimir Voronin mandátuma, s a parlamenti patthelyzet miatt azóta sem sikerült megválasztani utódját, ugyanis a mindenkori ellenzék távolmaradásával tüntetve minden egyes választási kísérletet megtorpedóztott.

A tavaly júliusi előre hozott választások eredményeként megalakult parlamentben többséget alkotó liberális-demokrata pártszövetségnek nincs elegendő számú képviselője, hogy biztosítsa az elnökválasztáshoz szükséges háromötödös többséget. Az újabb, decemberi kudarc után az alkotmány értelmében fel kellett volna oszlatni a 101 tagú törvényhozást, de a köztársasági elnöki tisztséget ideiglenesen betöltő házelnök, Mihai Ghimpu erre csak akkor lesz hajlandó, ha a népszavazás eredményes lesz. ◀

Mihai Ghimpu megbízott államfő szavaz a moldovai referendumon

„Új formulák” Közel-Keletnek

Hírösszefoglaló

► Az izraeli kormányfő tegnap amellet foglalt állást, hogy „új formulákat” kell felkutatni az izraeli-arab konfliktus rendezésére. Benjámin Netanjahu az izraeli katonai rádióban azonban nem részletezte, hogy mit ért ez alatt a kifejezés alatt. Az izraeli kormányfő hangsúlyozta: a zsidó állam olyan történelmi kompromisszumra akar jutni a palesztinokkal, amely megvédi érdekeit, különösen a biztonság terén. Eközben Szaeb Erekat palesztin főtárgyaló ugyancsak az izraeli katonai rádióban azt hangoztatta: a Palesztin Hatóság eltűnését jelenthetné, ha nem tudna békeszerződést kötni Izraellel. „Ha elbukunk és nem tudunk békeszerződést kötni, mint Palesztin Hatóság eltűnhetünk” – fejtette ki Erekat. Nem fedte fel azonban, hogy ennek az eshetőségnek a valóra válása esetén mire gondol, így – megfigyelők szerint – esetleg arra, hogy a Gázai övezetet uralma alatt tartó Hamász radikális palesztin mozgalom Ciszjordániát is ellenőrzése alá vonhatja. Netanjahu és Mahmúd Abbász, a Palesztin Hatóság elnöke csütörtökön 20 havi szünet után újította fel az izraeli-palesztin közvetlen tárgyalásokat, amelyek célja, hogy egy év múlva létrejöjjön az Izraellel tartós békében élő palesztin állam. ◀

Romapárti tüntetések Európában

Hírösszefoglaló

► Ezrek tüntettek szombaton Párizsban és más francia városokban a kormány új belbiztonsági intézkedései, köztük a romániai és bulgáriai romák franciaországból való kiutasítása ellen. Hasonló megmozdulást tartottak hétvégén több európai főváros-

ban, köztük Budapesten is. A sípoló és doboló tömeg Párizsban azzal vádolta Nicolas Sarkozy elnököt, hogy a bűnözés visszaszorítására júliusban bejelentett lépéseivel megbélyegzi a kisebbségeket politikai előnszerzés céljából. A párizsi városházához vonuló, zászlókat és plakátokat vivő menetben, amelynek élén

több tucat roma vonult, olyan jelzőszavak skandáltak, mint hogy „Állítsuk meg a elnyomást” vagy „Nemet mondunk Sarkozy embertelen politikájára”.

Emberi jogi és rasszizmus ellen harcoló csoportok, szakszervezetek, környezetvédők és baloldali politikai pártok Franciaország több mint 130 városában szerveztek szombatra tüntetést Sarkozy politikája ellen. Bírák szerint a romániai és bulgáriai romák kiutasítása Franciaországból része Sarkozy azon törekvésének, hogy visszanyerje népszerűségét a 2012-es választások előtt, s elterelje a figyelmet a fájdalmasnak ítélt nyugdíjreformról és költségvetési megszorításokról.

Budapesten a francia nagykövetség előtt tüntettek civil szervezetek a román és bolgár cigányok franciaországi erőszakos kitoloncolása ellen. Az Amnesty International (AI) nemzetközi jogvédő szervezet magyarországi aktivistái által szervezett megmozdulás szónokai a romák elleni gyűlöletkeltés és a rasszizmus megszüntetését, az emberi jogok tiszteletben tartását követelték mind a francia, mind pedig magyar kormánytól.

A felszólalók a transzparenszket tartó mintegy száz ember előtt, azt hangoztatták: fel kell éleszteni az emberek lelkiismeretét amíg nem késő, mert a mostani intézkedések kísértetiesen hasonlítanak a vészidőszak kezdetére.

Setét Jenő, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) nevű jogvédő szervezet romaügyi programjának munkatársa azt mond-

ta: az az ország, amely a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” szellemében kivívta az embereknek az azonos jogokat, ma dühöt, haragot és felháborodást kelt a folyamatos gyűlöletkeltéssel, azzal, hogy egy népcsoportot kollektív bűnösnek mondanak ki. Ezért vigyázó szemünket újra Párizsra kell vetni – tette hozzá. Minden európainak, romának és nem romának egyaránt, kötelessége hangozan tiltakozni a faji alapon történő megkülönböztetés ellen – jelentette ki, hozzátéve, a francia és olasz példára hivatkozva a Jobbik Magyarországon már „közrendvédelmi koncentrációs táborokat” akar nyitni a cigányoknak.

Tamás Gáspár Miklós erdélyi filozófus azt mondta: a legtöbb európai kormány a hallgatásával, vagy nyílton, már nem diktatúrában, hanem parlamenti körülmények között támogatja és hajtja végre a gyűlöletkeltést. Tehetik, mert az antifasiszták, a józanul gondolkodók gyengébbek mint valaha. „Rá kell ébrednünk, hogy ezek a folyamatok nem egy kisebbség, nem egy ország, hanem egész Európa ügye” – tette hozzá. A megmozdulás szervezői egy petíciót is átadtak a francia követésnek, amelyben az erőszakos kitoloncolás leállítását, az emberi jogok tiszteletben tartását követelik. Franciaországban az utóbbi hetekben számos illegális cigánytelepet számoltak fel, és a hatóságok megkezdték a romák kitoloncolását származási országukba. Párizs közlése szerint július 28. és augusztus 17. között összesen 979 román és bolgár állampolgárt küldtek vissza hazájába. ◀

Tamás Gáspár Miklós: a romakérdés egész Európa ügye

Fotó: MTI

Boc „honatya-kormány”

Folytatása a 3. oldalon

Ennek értelmében távozik a gazdasági miniszteri székből Adrian Videanu, aki maga kérte felmentését, mert – mint mondta – a PD-L végrehajtó elnökeként szeretné a párt ügyeinek szentelni erejét a továbbiakban. Helyére Ion Arítion kerül. Sebastian Vlădescu pénzügyminisztert Gheorghe Ialomițianu váltja, Gabriel Sandu helyett pedig mostantól Valerian Vreme irányítja a távközlési minisztériumot. A munkaügyi tárca új vezetője Ioan Botiș, aki a leváltott Mihai Șeitanótól veszi át a tisztséget. A szintén távozni kényszerült Mihail Dumitru mezőgazdasági miniszter helyére Valeriu Tabără kerül. Radu Berceanu szállítási miniszter feladatát Anca Boagiu veszi át, aki 2005 és 2007 között európai integrációs miniszterként tevékenykedett.

Hadrendben az új miniszterek. Traian Băsescu államfő előtt tették le az esküt a Boc-kormány új tagjai. Fotó: Mediafax

Boda József: a mostani tragikus helyzetben az RMDSZ-é a döntő szó

Időhúzásnak és tragikus helyben topogásnak minősítette Boda József politikai elemző a Demokrata-Liberális Párt által levezényelt kormányátalakítást. Az ÚMSZ-nek nyilatkozó Boda úgy véli, hogy két, a PD-L-n belüli irányzat csoportja össze: az, amelyik a kormányátalakítás mellett érvelt, és az, amelyik a Boc-kabinet lemondását szorgalmazta. „A döntő szó most az RMDSZ-

é, mert határozhat arról, hogy leváltja a kormányt, vagy más politikai konstrukció létrejöttét támogatja. A helyzet azonban – nem túlzás – tragikus, mert sem a hatalom, sem az ellenzék nincs cselekvőképességű helyzetben” – fogalmazott az elemző. Szerinte az RMDSZ-ben még vannak felkészült politikusok, de kérdéses, hogy a jelen helyzetben lehet-e ezt a potenciált érvényesíteni.

Mindkét tábor engedett

Kiszivárgott információk szerint Boc az előző napon eredetileg csak három-négy névvel állt elő. Az államfő azonban „mélyrehatóbb” átalakítást látott szükségesnek, elsősorban azt, hogy Videanu és Berceanu mindenképpen kerüljön fel a leépítendő listákra. Mivel Bocnak sikerült keresztülvinnie, hogy Sebastian Vlădescu pénzügyminisztert – Bănescu „kedvencét” – eltávolíthassa,

kénytelen volt elfogadni a gazdasági és a szállítási tárca irányítójának a lecserélését is, ezt a párt vezetősége végül megszavazta. A szókimondásáról elhíresült Cristian Preda demokrata-liberális EP-képviselő úgy értékelte, hogy a kormányátalakítás tulajdonképpen a párt parlamenti frakciójának a megerősödését eredményezte, hiszen a honatyák diktáltak az eltávolítottak névsorát és saját soraikból küldték a hat új minisztert.

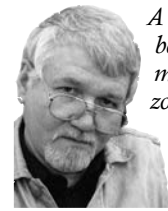
Az ellenzék előrehozott választásokat akar

Az ellenzék a szociáldemokraták és a liberálisok komolytalannak nevezte a kormányátalakítást, szerintük tulajdonképpen a PD-L-n belüli leszámolásnak lehettünk a tanúi. „A tolvajokat lecserélték a hülyékkel” – fogalmazott Victor Ponta szociáldemokrata elnök, aki szerint minél hamarabb sort kell keríteni az előrehozott választások megtartására, hogy a lakosság eldönthesse, ki vezesse az országot. Mint ismeretes, a PSD és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) múlt héten megegyezett abban, hogy október második felében közös bizalmatlansági indítványt nyújtanak be, és megpróbálnak minél több kormánypárti honatyát a maguk oldalára állítani.

Franks: nem drágul a hitel

Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) romániai küldöttségének vezetője arra számít, hogy a román kormány politikája nem változik majd a kabinet átalakítását követően, és így nem módosulnak az IMF feltételei sem az újabb részletek folyósítására. Hozzátette: szeptember második felében kerül majd az IMF igazgatótanácsa elé a kormány újabb szándéklevele. ◀

Párhuzamos kormányok

Agoston Hugó

A kormányátalakítást előre bejelentették, ennek ellenére minden mozzanatában hozott új elemeket, meglepetéseket, s úgy hulltak a fejek (képletesen), mint hajdan a fejedelem „kormányában” a bojáróké (ténylegesen). Az eredménye

pedig: egy újabb középszerű kabinet. Lehet párhuzamoságnak vagy átfedésnek nevezni, de egészségesnek semmiképpen, hogy – miután az új tárca vezetői valamennyien a parlament padsoraiból ültek át a miniszteri székekbe, tehát a kormányban több a nép által megválasztott, mint a kvalitásai alapján kiválasztott „szolga” – voltaképpen perszonáluniók sorozata alakult ki a törvényhozás és a végrehajtás között, ez el-
lentmond a hatalmi ágak szétválasztása demokratikus elvének. Az, hogy az új miniszterek egy cseppet sem látszanak hozzáértőbbnek az elődeiknél, erősen megkérdőjelezi az egész zajos művelet értelmét. (A legfurcsább a régi pénzügyminiszter menesztése – hírlék, az államelnökhöz fűződő kölcsönös ellenszenv miatt – közvetlenül a jövő évi állami költségvetés kidolgozása előtt. Nem csoda, hogy az IMF-fejések pánikszeregyorsággal Bukarestben teremték.) Hacsak nem annak a felmutatása volt az egésznek a célja, hogy milyen mély kompetenciaválságban van az egész román politikai osztály, intézményrendszer. Mindenképpen, az igazi indíték nem külső volt, hanem belső: pártbeli kakaskodások és leszámolások.

Ilyen körülmények között nyugodtan nevezhetjük párhuzamos kormánynak a kabinet „magyar részlegét”. Élesen elválasztja a magyar tárca vezetőket a nagyobbik kormánypárt minisztereitől nem csupán a hozzáértés, hanem a hozzáállás is. Mind a szakmai, mind a politikai, mind az erkölcsi. Ez a négy ember testesíti meg a jelenlegi román kormányban az egyéni érdekektől mentes reformakaratot és az európai gondolkodást. Szerencsésük és szerencsénk, hogy a kormányátalakítás forgószelle nem kapta el őket is; nem is érdemelték volna meg, de nem is hagyták. Balszerencsésük és balszerencsénk, hogy egy ilyen gyenge, hitelét vesztett bandával kell együtt muzsikálniuk. És viselniük kell majd ennek a közös kormányzásnak a kínos politikai, választási következményeit.

Végül készíti elő a maga párhuzamos kormányát az ellenzék is. A szocialisták és a liberálisok egyelőre a vedlészzerűen meg-megújuló Boc-kormány megbuktatásában akarnak együttműködni, amolyan „utána meglátjuk” alapon. (Victor Ponta előkészítette a kormányfői árnyékszékére rossz viccnek tűnik, bár nem ő lenne az első román miniszterelnök, aki belül türes.) Tény, hogy 2000 és 2004, illetve 2004 és 2008 között az államfői keresztbe tevés ellenére a kormányok (Năstase, Bărbulescu) jól teljesítettek. Am – nyugodtan állíthatjuk – semmire sem mentek volna az RMDSZ támogatása és részvétele nélkül. Ha ebből a nagy pártok vezetői nem vonják le a tanulságokat, Románia kormánya a váltások és választások után a valósággal marad párhuzamos.

Megkétszerezett járulékok

Folytatása az 1. oldalról

A jövő év januárjától életbe lépő rendelet az eddigi összesen 16,5 százalékról 35 százalékra növelné a független szakmai tevékenységekből származó jövedelmek utáni járulékokat. Eszerint 10,5-ről 24,5 százalékra emelkedne a nyugdíjjárulék, 5,5-ről 8,3 százalékra az egészségbiztosítás, 0,5-ről 0,78 százalékra a munkanélküliség-álahoz történő hozzájárulás. Ráadásul – akárcsak az 58-as rendelet esetében – a járulékokat az érintett adófizetőknek, nem a munkáltatóknak kell kifizetniük.

A jogszabálytervezettel nemcsak az érintettek, de még a kisebb koalíciós párt sem ért egyet. Markó Béla RMDSZ-elnök, kormányfőhelyettes elfogadhatatlannak nevezte a rendelet előírásait. „Nem láttam a tervezetet, de semmi szín alatt nem fogunk beleegyezni újabb megszorításokba. Az RMDSZ egyetlen módosításba egyezik bele, amit maga javasolt: hogy az 58-as rendelet által előírt járulékokat a munkáltatóknak kelljen kifizetni, ne az adófizetőknek” – emlékeztetett a politikus arra a módosításra, amelynek jóváhagyását korábban erre a hét-re ígérte a kormány.

A Román Sajtóklub elnöke szerint a tervezettel a Boc-kabinet

azt bizonyítja, hogy az állam „megkopsztandó lúd” tekinti a médiában dolgozókat. „A kormány új módszert vezet be a költségvetésben tatóngó hézagok betömésére: a megkopsztást. Rájött arra is, hogy az újságírókat és a művészeket a legkönnyebb megkopsztani” – méltatlankodott Indira Crășnea, aki jelezte: a CRP nem hajlandó tudomásul venni az új rendeletet.

Tiltakozik a jogszabály ellen a Munkáltatók Szövetségének szóvivője is. Dan Matei Agathon szerint az intézkedés meg politikai, sem gazdasági, sem társadalmi szempontból nem indokolt. „A költségvetés bevételi oldalát nem lehet a színészek alapos megadóztatásával növelni” – jelentette ki.

Ioan Botiș új munkaügyi miniszter igyekezett megnyugtatót a közvéleményt, hogy az új tervezetről mindeddig csak informálisan tárgyaltak a kormányban. „A jogszabályt közvetlenül közvitatottuk, és várjuk a módosítási javaslatokat. Még semmi sem végleges” – magyarázta a tárca vezetője.

Gheorghe Ialomițianu új pénzügyminiszter arról beszélt: a rendelet szövegét a szakszervezetek és a munkáltatók érdekeit is képviselő Társadalmi és Gazdasági Tanácsban is megtárgyalják. ◀

Gyergyói portyán az RMDSZ

ÚMSZ

▶ Az új oktatási törvénytervezet nemcsak az anyanyelvű oktatás bővítése, hanem az oktatási rendszer decentralizációja szempontjából is egy hatalmas lehetőség, ezáltal ugyanis a helyi közösségek, az önkormányzatok maguk dönthetnek majd a tanintézményeik sorsát illetően: ennek a decentralizációnak az RMDSZ a hajtómotorja – jelentette ki Markó Béla miniszterelnök-helyettes a hétvégén Gyergyóremetén. A szövetségi elnök Kelemen Hunor kulturális miniszterrel együtt Gyergyószék magyar iskoláinak igazgatóival, valamint a Hargita megyei főtanfolyelőség képviselőivel tanácskozott a magyar oktatás és a magyar pedagógusok helyzetéről, a készülő oktatási törvényről és a tanintézmények finanszírozási kérdéseiről. Az RMDSZ vezetői leszögezték: a Szövetség mindent megtesz annak érdekében, hogy december 31-e után a pedagógusok a jelenleginél jobb, méltányosabb bérezésben részesüljenek.

A szövetségi elnök közölte: bár az oktatási jogszabály elfogadását a szenátus oktatási szakbizottsága akadályozza – itt ugyanis az ellenzék van többségben –, az őszi parlamenti ülészakban fel kell gyorsítani ezt a folyamatot. Markó Bé-

la szerint ugyanakkor a vita során az RMDSZ-nek kiemelten kell figyelnie arra is, hogy a tanulók után járó fejkvóta mértékét a kisebbségi oktatás számára megfelelő módon szabályozzák, ha ugyanis ezt nem differenciáltan alkalmazzák, számos magyar iskola kerülhet nehéz helyzetbe. Ezt alátámasztandó közölte: a magyar iskolák száma ma eléri a 12 százalékot Romániában, ami a közösség 6,5 százalékához viszonyítva jó arány, ám a helyzet korántsem olyan jó, mint amilyennek tűnik: ezeknek az iskoláknak a többsége ugyanis kislétszámú, ezért egy nem differenciált kvótarendszer esetén jó részük megszűnhet. Az RMDSZ ezért vitte be a tervezetbe a nyelvi és a diszperziós kvótát: míg az előbbi magasabb fejpénzt biztosítana a kisebbségi diákok számára, a diszperziós kvóta azon kisebbségi iskolák esetében járna, ahol az alacsony tanulószám miatt a tanintézmény fenntartása lehetetlenné válna.

A szövetségi elnök arra emlékeztetett, az oktatókat is sújtó fizetéscsökkentés hatálya december 31-én lejár, ezt követően pedig a béreknek növekedniük kell: a következő időszakban az RMDSZ arra törekszik, hogy a pedagógusok számára méltányos bérezési rácsot alakítson ki a Pénzügyminisztérium. ◀

Román lapszemle

Több halálos baleset is történt a hétvégén, többek közt Târgu Jiu mellett egy személygépkocsi egy kanyarban kirodott, és húszméteres szakadékba zuhant, Konstanca közelében egy személygépkocsi teherautóval ütközött, és további két autó belesodródott. (EVZ) ▶ Bár betiltották a száz és hetvenötös égőket, a lakosság továbbra is azokat keresi, arra hivatkozva, hogy nem szereti a gazdaságos égők fényét. A tiltott áru nagy választékban továbbra is kapható a piacon. (EVZ) ▶ Újabb adók bevezetését tervezi a kormány 2011. január 1-jétől. Szeretnék megadózni többek közt az anyák napi és a húsvéti ajándékokat is, amelyek meghaladják a 150 lejt. (Románia liberá)

Új miniszterek – régi kormány

Ellenzéki politikusok meggyőződése, hogy a mostani „kormánykozmetikázás” csak a Demokrata-Liberális Párton belüli két nagy érdekcsoport – az Adrian Videanu, Radu Berceanu és Vasile Blaga által képviselt „konzervatív” csoport, illetve az Elena Udreából, Raluca Turcanból, Sulfina Baruból, Cezar Predából és Sever Voinescuból álló „reformszárny” közötti „leszámolás” volt.

B.T.

► Politikai megfigyelők tudni vélik, hogy az V. Boc-kabinet semmivel sem lesz jobb a többinél, az ország súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetén semmiféle kormányátalakítás nem segíthet, az egyetlen megoldást a teljes kabinet lemondása, és mindenfajta politikai befolyástól mentes szakértői kormány megalakítása jelentené. Csakhogy a politika mindenhatósága által uralt Romániában mindez egyszerűen elképzelhetetlen lenne, a pártok egyike sem adná ki a kezéből a hatalmat (pontosabban fogalmazva: a hűsösfa-

zekat), így az ország helyzete pillanatnyilag csak ugyan kilátástalan.

Kitüntetés – fizetéskorlátozással

A Boc-kabinetet „megújítani” hivatott hat miniszter aligha hoz majd számottevő változást a kormányzási stílusban. A hazai média ugyanis már kiderítette róluk, hogy feddhetetlenségük, szakmai hozzáértésük ugyanúgy megkérdőjelezhető, mint a távozó – illetve maradó – tárcavezetők.

A gazdasági tárca élén Adrian Videanut felváltó Ion Arion, a demokrata liberálisok Szeben megyei szer-

vezetének vezetője, Szeben megye egykori prefektusa ellen bűnvádi dosszié is készült, a politikust azzal vádolták, hogy 2002-ben, akkor még a Petrom állami kőolajipari vállalat nagyszebeni fiókintézményének kereskedelmi igazgatójaként, 10 milliárd régi lejnyi kárt okozott a cégnek. Két évig tartó vizsgálódás után, amelyet Laura Codruța Kövesi, Románia jelenlegi főügyésze vezetett, az ügyet bizonyítékok hiányában lezárták. Szél fúvatlan azonban nem indul – még a hazai sajtóban sem – mert a volt kereskedelmi igazgatót tízszázalékos bércsökkentéssel büntették.

Ariton „számláját” egy másik – igaz, kevésbé jelentős – konfliktus is terheli: a nagyszebeni sajtó szerint egy teniszparti közben összeverekedett pártbéli kollégájával, Cristi Bicherrel, a demokrata liberálisok megyeközpontbeli szervezetének vezetőjével.

Az sem vet rá jó fényt, hogy kebelbarátja Râmnicu Vâlcea volt polgármesterének, Mircia Gutăunak, aki éppen korrupció miatti börtönbüntetését tölti. Mindezzel együtt Ariont 2007-ben személyesen tüntette ki Traian Băsescu államfő a

Románia Csillaga érdemrend lovagi fokozatával, a „Nagyszeben kulturális és szellemi felvirágztatása” érdekében kifejtett tevékenységért.

Erős gyomor kell hozzá

Nem új név a „hatok” között a Valeriu Tabără, aki a mezőgazdasági miniszter tisztségét Nicolae Văcăroiu kormányban is betöltötte. Ekkor a szociáldemokrata ellenzék azzal vádolta, hogy a legzsírosabb posztokat az általa vezetett Román Nemzeti Egységpárt politikusainak adta. A romániai magyarságnak egyébként pártelnöki tevékenysége nyomán is rossz emlékei vannak róla: ebben a minőségében ugyanis elődje, Gheorghe Funar méltó elődjének bizonyult. Nagy kérdés, miként fog majd a kormányülesek alkalmával egy asztalnál ülni vele miniszterként, a kultúráért felelős Kelemen Hunor, aki blogjában ezeket írta róla: „Már azt is csak erős gyomorral lehet elviselni, hogy Valeriu Tabără (...) a Demokrata Párt sorait gazdagítva koalíciós partnerünk lett. (...) Valeriu Tabără bebizonyította: semmit sem vál-

tozott. A kulturális autonómiáról, a kisebbségi törvényről kialakított Demokrata Párti álláspont kidolgozása mögött a volt egységpárti képviselőt találjuk”. Csak remélhetjük, hogy – az ország érdekében – az RMDSZ bírni fogja gyomorral.

A közlekedés új gazdája, Anca Boagia maga is „régimotoros”: korábban Traian Băsescu helyét vette át a tárca élén. Viszonylag rövid ideig tartó minisztersége alatt semmilyen pozitív intézkedéssel nem hívta fel magára a figyelmet, viszont ő nevezte ki a Román Államvasutak élére a milliárdos sikkasztást elkövető – és külföldre menekült – Mihai Neculaiciucot.

Nem megfelelő ember nem megfelelő helyen

Ioan Nelu Botiș munkügyi tárcavezetővé történt kinevezésével a miniszterelnök mintha csak azt a tehetségét akarta volna bizonyítani, hogy remek megérzéssel helyez nem megfelelő embert a nem megfelelő helyre. A demokrata liberálisok alelnöke, Ioan Oltean baráti köréhez tartozó politikus szakértelméről ennyit: 2008-ban, pártja friss tagjaként azt

ígérte, hogy az életminőség szempontjából Románia 2012-ben utoléri az uniós színvonalat. Az új tárcavezető egyébként sem szófukar: a parlament 53 ülésén 68 alkalommal szólalt fel. Egyben a legköltekezőbb hónapok közé tartozik: tavaly közel 400 ezer lejnek hágott a nyakára – közpénzekből, természetesen.

Az új pénzügyminiszter, Gheorghe Ialomițeanu maga sincs híján a derűlátásnak: a rozsnói szerszámgyárgár volt közzgazdászta tavaly meggyőződéssel hangoztatta, hogy az országban az idei év második felétől beindul a gazdasági föllendülés. Abban talán már nem annyira biztos, hogy tárcavezetőként legalább azt a százezer eurót megszerzi az állampénztárnak, amellyel felesége cége a társadalombiztosítási alapnak tartozik.

Valerian Vreme azt követően lett a távközlési tárca új minisztere, hogy előzőleg bebizonyította: képtelen a vezetésre. Feleségével együtt létrehozott számítástechnikai cége ugyanis tavaly 80 ezer lejes veszteséget könyvelhetett el, egy millió lejes üzleti forgalmuk pedig egyötödére csökkent. ◀

Putyin Szibériában, az ellenzék börtönben

Vlagyimir Putyin átszelte Szibériát, méghozzá maga vezette Lada gépkocsival. Bátor ember: ellenzéke mostanában mind jobban aktivizálódik, de se baj, az orosz rendőrség még a miniszterelnök távollétében is őrizetbe tudja venni azt, akit kell.

Gy. Z.

► A kanárisárga Lada Kalina kétezernél több kilométert tett meg az elmúlt napokban a Szibériát átszelő, Csita és Habarovszk közötti új autópálya-szakasz átadása alkalmából, hogy útjának végzetével elegánsan odagördüljön Moszkvától 6100 kilométerrel délkeletre egy benzinkúthoz, és vezetője saját kezűleg megtankoljon.

Tankolás és kocsicsere

A kaland, bár ezt igyekeztek titokban tartani, bővelkedett bohózat elemekben. A hivatalos fényképeken a macsóimázst építő politikus mindenütt egyedül jelenik meg, mintha magányos medvéként vágott volna neki a nagy útnak, egy kalózvideón azonban jól látható, hogy a szokásos protokoll konvoj követi, benne egy második sárga Lada Kalinával (azonos rendszám), egy harmadikat pedig tréleren visznek Putyin után. A látványos utazás (egyik) célja az volt ugyanis, hogy a miniszterelnök maga bizonyítsa be az

orosz járműipar büszkeségének megbízhatóságát, az első autó azonban sajnálatos módon már a háromszázötvenedik kilométer megtétele után felmondta a szolgálatot, ezért cserélni kellett.

Az egész kaland sokban emlékeztet a viccbéli „Jereváni rádió” adásaira, amely a hozzájuk intézett kérdésekre így kezdik a választ: „Igen, de...” A kanárisárga Ladát ugyanis a gyárban külön erre a célra felturbózták, mert nem akartak sem szégyenben maradni, sem a miniszterelnököt szégyenbe hozni, a baj mégis bekövetkezett. Egy sóderrel leszórt szakaszon ugyanis kődarab került a fékrendszerbe – a 2004-ben ünnepélyesen fölavatott pálya a mai napig nincs teljesen kész –, ezért került sor a kocsicsere, a bölcs előrelátás tehát kifizetődött. Putyin ugyanis arra akarta rávenni az állampolgárokat, hogy nyugati autóikat cseréljék le az orosz ipar remekeire, miközben az autótószlop – a kakukktójának számító tartalékon kívül – kizárólag nyugati terepjárókból állt. Biztos, ami biztos.

Vlagyimir Putyin összehúzza a szemöldökét „Uralkodj Keleten”

A miniszterelnök célja természetesen nem az volt, hogy bármit is megismerjen az orosz valóságból, sokkal inkább az, hogy a belföldnek és a külvilágnak ön maga realitását közvetítse. Honfitársai számára – és ez félreismertetlen volt – már a vá-

lasztási küzdelem harcosának képét mutatta: 2012 márciusában a következő elnökválasztáson a kormányfő nyilvánvalóan ismétlenül kívánja nyújtani a kezét az elnöki hatalomért, amelyet csak ideiglenesen szánt átadni azóta mindinkább önálló életet élni kezdő kreatúrájának Dmitrij Medvegyevnek.

Bár már kétszer (nem beszélve a Jelcin lemondását követő időszakról) viselte a legfőbb hivatal, az alkotmánymódosítás most ismétlenül megnyitotta számára a lehetőséget.

A roadshow-nak volt még egy üzenete is, amely Pekingnek szólt. Egy Kínába irányuló kőolaj-távvezeték felavatása során Putyin azt tudatta velük, hogy bár szoros kapcsolatokra törekszenek, a Távol-Kelet akkor is orosz marad, még ha kínaiak szívére szívatnának is be Oroszországba. (Tulajdonképpen a külföldnek szóló üzenet az 1860-ban alapított Vlagyivosztojk neve is, amely azt jelenti: „Uralkodj Keleten”.) Valójában ez a kijelentés is idegyújtató pirulaként szolgál a választók számára, akik Moszkva tehetetlenségére panaszkodnak a kínai terjeszkedéssel szemben. Ugyanakkor pedig a Nyugatot megpróbálja a nyersolaj-üzletben a kínai vetélytárral zsarolni. Tehát mind saját választói, mind pedig a Nyugat számára az erős orosz nagyhatalom képét szuggereálja, amely emberszállító úrhajóit is a Távol-Keletről kívánja a jövőben felbocsátani: 2018-ig megépül saját úrpályaudvara, a kazah Bajkonur szerepét átvevő Vosztocsnij.

Már nem vonzó a Nyugat

Közben pedig az országban, a politikusok körében

növekszik a feszültség, bár az ellenzék egyelőre igen csak gyöngy, és persze a Kreml szeme is mindent (vagy legalábbis majdnem mindent) lát. Aki hangosan fölmordul, hamar a rácsok mögött találhatja magát: jó példa erre Borisz Nyemcov volt miniszterelnök-helyettes, akit tizenöt napos elzárás fenyeget. Ő azonban csupán egy a sok közül. A minap a rendőrség Moszkvában oszlatta föl az ellenzék megnyilvánulását, és legalább hetven embert őrizetbe is vett. Amikor a tüntetők – köztük megannyi idős ember – magasra emelték a plakátjaikat, és hangosbeszélőn Putyin lemondását követelték, a karhatalom mintegy ezer embere késelem nélkül közbelépett; ekkor fogták el az Interfax hírügynökség jelentése szerint Nyemcovot és a társaságában lévő író, Eduard Limonovot is, mivel mindketten rendőri önkényeskedést emlegettek.

A meglehetősen heterogén ellenzék mégsem állít igazi választási lehetőséget a polgárok elé a jelenlegi rendszer megváltoztatására. A nyugati demokrácia már nem gyakorol akkora vonzerőt a tömegekre, mint egykoron. Az állandó személyi csatározások az ellenzék sorában a hitelességet is éppúgy aláássák, mint a személyi kultusz, amely éppenséggel nem áll távol ezektől a csoportoktól. ◀

Lap-top

Hétfői címhalmom. A kormányátalakítás újraindítja a versengést a PD-L-ben (*Adevărul*); A „rosszak” elmentek, ami rossz, megmaradt (*Azi*); A leváltott minisztereket a kormánypárt második vonalából pótolják (*Bursa*); Băsescu táncolt a kormányátalakítás után (*Click*); Az új miniszterek: gazdagok is, el is vannak adósodva (*Cotidianul*); A szociáldemokraták úgy látják, a PD-L-ben „leszámolás” történt (*Cronica Română*); Boc kormányfő lemond hat fontos miniszteréről (*Curentul*); Kormányátalakítás a „több pénzt a pártnak” jegyében (*Evenimentul zilei*); Băsescu keményen bírálta Vlădescu és Șeitan, pezsgő nélkül iktatta be a Boc V kormányt, irányt mutatott az új minisztereknek, és figyelmeztette Elena Udreát (*Gândul*); Băsescu megcsipkedte Udreát (*Jurnalul Național*); Hogyan látták a PDL tagjai a kormányátalakítást: Udrea új miniszterelnököt akar, Oltean újabb kormányátalakítással fenyeget (*Puterea*); Mít mondott Băsescu Bocnak, hogy kikényszerítse a kormányátalakítást? A szakadás a PD-L és Băsescu között: „rémálomszerű forgatókönyv” (*România liberă*); Boc miniszterelnök feláldoz hat minisztert, hogy kormányon maradjon (*Ziarul financiar*).

Magyarázat. A fentiekből is látható, hogy a lapok a saját partitúrájuk szerint értékelték a kormányátalakítást. Az ilyesmi mindenesetre nem mindennapos egy ország életében. Az ellenzék a zűrzavar láttán még jobban felerősítette a bírálat hangját, és erősen fenyegetik a bizalmatlansági indítvánnyal. Közben nem ismeri fel, hogy ez a kormány mind többet kibír.

Ismérv. Az *Academia Cațavencu* karikatúraszövege megmondja, mikor van vége a válságnak: amikor már nem hajolunk le a tízbanisért.

A nap állírója. Anca Boagiu, a régi-új szállítási örömmel ismerte fel az általa több mint tíz évvel felavatott autópályán a gödröket, Valeriu Tabără, a régi-új mezőgazdasági miniszter pedig a mezőgazdasági tárcában a régi, nagy hozamú fejősteheneket. A többi új miniszter felismerte Emil Bocot.

Minden napra egy mondás

„A nyomor körülményei között a nyomorkultúra kiszorítja az etnikus kultúrát.”
Romano Rác Sándor

Pártérdek

Horváth István

Teremtsen: iskolát

Kolozsvárott 1656. november 20-án, a semmiből teremtett kolégium nagytermében Apáczai Csere János székfoglaló beszédet tart. Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról értekezik, s szavai hitelét erősítendő, bibliai helyet idéz: „Egyébként nem akad olyan ügyefogyott, aki tagadni merné, hogy miként a múltban is az iskolából kerültek ki legkiválóbb tudósaink, legékesebb szavú szónokaink, legélesebb elméjű hitvitázóink – mindmegannyian a látható egyház legszilárdabb oszlopai –, éppúgy onnan kerülnek ki a mi időnkben is. Ez pedig világosan kitűnik akár a Teremtés könyve 4. fejezetének utolsó verséből is, melyet az iskolák alapításának tekinthetünk: Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.”

A szellem erejéről beszél Apáczai, a kicsiszolt elme felvértezettségéről, amellyel a bölcs ember ellenállni képes rontásnak, rombolásnak. Iskolát alapít: így akar erős várat építeni török átok, jzsuita veszedelem, Habsburg-hódítás ellenében.

De milyen logika alapján tekinthető a Teremtés könyvéből merített mondat az iskolák alapításának?

Apáczai filológus magyarzatba kezd: a Biblia fordítói közül Tremellius és Junius – Rabbi Salémo Jarchi értelmezése alapján – a héber huchal szót egy feddés értelmű szótőre vezették vissza, más forrás – a tudós Ibn Ezra – a kezdet szóval hozza összefüggésbe. Kezdet és feddés: közösség és fohászzkodás. Nagy bajban, végső veszedelemben megtanulta az ember segítségül hívni az Úr nevét.

Genezis. Szigethy Gábor előszava Hamvas Béla: *A világválság című könyvéhez*

SZELLEMIKÉZÉS

V. Boc (kozmetikája)

A vicc szerint Ceaușescuék növelni akarták a lej értékét, ezért egy lyukat fúrattak belé és megtöltötték ezüsttel, majd két lyukat ütöttek rajta, arannyal megtöltve, de mindhiába: az egy lej csak egy lej maradt. A megoldással Kohn úr állt elő: fúrjanak bele négy lyukat és adják el két lejt – gombnak.

Valahogy így van ez a kormánnyal is: hiába meneszttek hat minisztert, a Boc kormány csak Boc kormány maradt. És kijelenthetjük, senki, hogy a bűnösség vélelme megelőlegezésének hibájába esnek: az V. Boc-kabinet – ha ez egyáltalán lehetséges – még a IV. kabinetnél is gyengébb lesz.

A gazdasági tárcánál Adriean Videanu Ion Arion váltja; közöttük az alapvető különbség az, hogy előbbi csak gyanúsítottak korrupcióval, utóbbi viszont bűnvádi dosszié főszereplője volt; a Petromtól elsikkasztott 10 milliárd lej miatt tízszeres fizetéslevágással büntették. Ihletett csere...

A mezőgazdasági tárcánál a többé-kevésbé hozzáértő Mihail Dumitru – Dacian Cioloș, román EB-biztos nem kis bosszúságára – Valeriu Tabără váltja fel, aki a Văcăroiu-kormány mezőgazdasági minisztereként tömörülése, a Román Nemzeti Egységpárt politikusaiknak osztotta ki a legpénzeesebb tisztségeket. Így a tárcánál szakmai szempontok helyett várhatóan a pártérdek érvényesülne majd, ami nem éppen terménynövelő kilátás. Radu Berceanu távozását senki sem bánná, ha helyébe nem Anca Boagiu jönne, akinek – előző közlekedési tárcavezetői karrierének ismeretében – amellet, hogy annak idején ő hozta a Román Államvasutak élére a milliárdokat sikkasztó, majd külföldre menekült Mihai Nicolaiciucot – egyetlen érdeme feltehetően az, hogy Traian Băsescu (amint államfőnk megvallotta) gyermekkorában látta a bugyiját.

Sebastian Vlădescu nem volt népszerű tárcavezető – melyik pénzügyminiszter az, főleg válságidőben – de legalább jártas volt a kormányzásban. Kérdés azonban, hogy utódja, Gheorghe Ialomițeanu, a rozsnyói szerszámgépgyár volt közzgazdásza képes lesz-e majd eligazodni az EU pénzügyi dzsungelében, vagy partnerként tárgyalni a Nemzetközi Valutaalap dörzsölt bankáraival már csak azért is, mert románul is helytelenül beszél.

Nem tudni, hogy a másik két „nagy névtelen”, a távközlési és a munkaügyi (vagy inkább munkanélküliségi)

tárca élére került Valerian Vreme és Ioan-

Nelu Botiș jobbak lesznek-e elődeiknél,

Gabriel Sandunál és Mihai Șeitanánál.

Abból viszont, hogy – amint az állam-

fő is beismerte – az országban már

semmire sincs pénz, következtetni le-

het az eddiginél is félresikerültebbre

„kozmetikázott” egész kormány tel-

jesítményére.

Bogdán Tibor

A búcsúlevél

Némi malíciával azt is mondhatnám, hogy Sebastian Vlădescu és Mihai Șeitan pénzügyi, illetve munkaügyi ex-miniszterek búcsúlevelét a kormány főtítkárságának a honlapján olvashatják el az érdeklődők. A dokumentum a 2003/571-es (folyamatosan változó) Pénzügyi Törvénykönyv módosítását célzó sürgősségi kormányrendelet tervezete, amelyet a két leköszönő tisztségviselő közvitára bocsátott. Szigorúan jogi szempontból vizsgálva a kérdést, amíg az új tárcavezetők nem vonják vissza a jogszabály-tervezetet, az a kormány hivatalos törvénykezdeményezésének tekintendő, hiszen az intézmény jogfolytonosságát nem befolyásolja egyik vagy másik miniszter cseréje.

A szóban forgó dokumentum az engedélyköteles független tevékenységeket gyakorló, magyarán a szabadúszók társadalombiztosítási, egészségügyi és munkanélküliségi illetékeinek több mint megkétszerezéséről rendelkezik (16,5 százalékról 35 százalékra). Az intézkedés –

Székely Ervin

amennyiben a kormány életbe lépteti – mintegy félmillió embert (művészeket, újságírókat, építészeket, könyvelőket, kisiparosokat stb.) fog érinteni, gyakorlatilag ellehetetlenítve tevékenységük gyakorlását, megfosztva őket a munkához való alkotmányosan is garantált joguktól.

A jogszabály indoklásában egyebek mellett olyasmi olvasható: az intézkedést az teszi szükségessé, hogy nincs biztosítva a kellő mértékű információáramlás az állam intézményei között, és nincs kellő összhang a beralap mértéke és társadalombiztosítási járulékok között. Ez magyarul annyit tesz, hogy az állam képtelen nyomon követni a járulékfizetési kötelezettséggel rendelkezők számát, és nem tudja, hogy a szabadfoglalkozásúak mennyit keresnek, ezért aztán aki fizet, az fizessen azok helyett is, akiket a finác keze nem ér utol, illetve a biztonság kedvéért az alacsony jövedelműek is fizessenek sokat, nehogy véletlenül a magas jövedelműek keveset pengessenek le a társadalom- és egészségbiztosító pénztárakba. Arról már nem is beszélek, hogy végképp

érthetetlen, miért kell egy szabadfoglalkozásúnak munkanélküli illetéket is fizetnie, hiszen még elméletileg sem részesülhet soha segélyből.

Világos tehát, hogy a Pénzügyminisztérium a saját tehetetlenségének a költségeit

igyekszik az adófizető állampolgárok nyakába varrni: könnyebb megsarcolni a jól fizető, nyilvántartottakat, mint fellelni a feketén dolgozó adócsalókat, és könnyebb egységesen mindenkit megvámolni, mint ellenőrizni a jövedelembevallások őszinteségét. A jogszabály miniszteri indoklása arra a cinikus tézisre épül, hogy minden szabadfoglalkozású született adócsaló, ezért előbb meg kell büntetni, s csak utána elemezni esetleges véltlenségét.

Politikai értelemben a tervezett intézkedésnek két értelmezése is van. Világossá teszi, hogy a végrehajtás változatlanul kizárólag restriktív eszközökkel kívánja növelni a költségvetés bevételi oldalát. Hiába figyelmeztettek a hazai és nemzetközi szakemberek (Liviu Voinea, Lucian Anghel, Pieter Wessel), hogy a megszorítások már közép-

A másik következtetés az, hogy a kormány nem véletlenül vette célba a szabadfoglalkozásúakat.

Meghalt Bánffy György színművész

ŰMSZ

Életének 83. évében elhunyt Bánffy György, a József Attila Színház művésze, Kossuth-díjas, Jászai Mari-díjas, érdemes és kiváló művész. A József Attila Színház saját hallottjának tekinti a tragikus hirtelenséggel eltávozott színészt. Bánffy György csaknem négy évtizeden át, 1971 óta volt a József Attila Színház tagja. A közönség egybekeltemmel Shakespeare Lear királyaként, Othellóként, a *Liliumfi* Szilvay professzoraként vagy Miller: *Pillantás a hídról* Alfierijeként emlékezhet rá. Örökre emlékezetes marad Széchenyiként, Siklós Olga *A legnagyobb magyar* című monodramájában. Egyik utolsó, felejthetetlen alakítása Freud megformálása volt Terry Johnson *Freud éjszakája*, avagy *Dalí a szekrényben* című darabjában. Sok száz színdarabban, több mint ötven játékfilmben nyújtott emlékezetes alakítást. A magyar nyelv szerelmese volt, színeszek generációit oktatta a szép kiejtésre. Jellegzetes orgánumát minden magyar televíziózó ismeri, szavalaival számos magyar verset tett ismertté és közkedvelté. ◀

A táj mint lelkiállapot

ŰMSZ

Gazdag programkínálat részeként került sor a Photoring csoport tájképkiallítására szombaton Szilágybagoson, a falunapok keretében. „Az itt látható képeket legelőször Nagybányán állítottuk ki, majd Kolozsváron a Szabók bástyájában – meséli lapunknak Szabó Tamás, a csoport egyik tagja. – Most Szilágybagosra hoztuk, mert ketten is a csoportból idevalósiak vagyunk, és több közeli táj is látható a képeken.”

A Photoring hét tagja jelentkezett személyenként öt képpel, melyeknek témája a tél, illetve a téli táj volt.

Kimenni a hétköznapokból

„A tél ebben a felvetésben valami olyasmit jelent, mint a napok között a vasárnap, benne van a megnyugvás, a csend és a szemlélődés is. Az ember abbahagyja a hétköznapokon végzett munkáját, kimegy a téli tájba, a hegyek közé, és ott váratlan események történnek vele” – mondta el megnyitó beszédében Baló Levente, lapunk munkatársa.

A csoport talán legismertebb tagja Vasile Dorolti nagyváradi fotós egy eltűnő-

ben levő világot örökíti meg, a máramarosi román falvak életét, helyi szokásokat. A mai szem számára komikusak lehetnek azok az emberek, akik az ő fotóin megjelennek, látszik azonban, hogy a fotós nagy szeretettel és megértéssel közelítette meg alanyait. Viszonzásképpen mintegy a képeken látható emberek is megnyílnak, és életükről vallanak szentimentalizmus nélkül.

Természeti és emberi tájak

Szabó Tamás képein jelenik meg a téli tájakhoz kötődő szemlélődés. Erőteljesen tagolt képein úgy van együtt az előtér és a háttér, ahogy az emberi szem soha nem láthatná, csak a fényképezőgép optikája tudja ezt befogni. Ilyenképpen képei újszerűek és meglepő távlatokat, együttállásokat mutatnak meg.

Szabó Zsolt-András és Simay Zsolt képei gyakran képpárokat alkotnak, hasonló témákat fotóznak, de másképp látnak. Simay fotói leginkább azt a látást képviselik, amelyet a fontainebleau-i festőiskolában tanítottak, miszerint a tájkép egy lelkiállapot kifejeződése. Szabó Zsolt-András pedig erős rajzú, határozott

A helybéli néptáncscsoport tagjai is megnézték fellépésük előtt a kiállítást

Fotó: Szabó Tamás

tárgyábrázoló képeket készített. Madarassy István-Zsolt egyetlen téma köré építette fényképeit: ez az elhagyatott eszténa a havas tájban. Félrelmet keltő képek jelennek meg, ahogyan a végtelen hőtengerben megjelenik a törékeny kis emberi alkotás, emberi lakhely. A télnak egy másik arcát mutatta meg Madarassy.

Hajdu Attila fotómontázs segítségével készíti képeit, jelen esetben a télhez kötődő munkáit láhattuk. Szemé-

lyes látomásokat ábrázoltak, egy szorongásos, zilált álomvilágot idéznek meg, távol a mikulásjárás vagy a karácsony idillikus világától.

Hajdu Tamás képeivel a hosszú természetjárás után visszahoz a városba, az ember teremtett környezetébe. Fényképein ellesett pillanatok jelenít meg, amelyekben a magányos embert láthatjuk. Hajdu Tamás képein az emberi környezet is a romlandóságát mutatja, hiszen különös megpróbáltatásnak

van alávetve ház, pad, biciklitülés, hóban, fagyban.

Megnyíló távlatok

„Kipróbáltam más műfajokat is, de újra csak a tájfotóhoz találtam vissza, ez az én területem, úgy érzem. És bár egy szűk szeptember tünhet, mégis van itt dolgozni való bőven, sőt azt élem meg, hogy nagyon keveset tudtam csinálni” – mondta el lapunk munkatársának Szabó Zsolt-András. ◀

Klezmerparádé a jiddisfesztzen

A klezmer koncerten fellépet a nagyváradi Hakeset Klezmer Band is

Fotó: Tofán Levente

S. M. L.

Klezmerkoncertekkel, jiddis nyelvű színházi előadásokkal és a romániai zsidó közösség történetéről szóló konferenciákkal folytatódott a hétvégén a Bukarestben csütörtökön elkezdődött jiddis fesztivál. A Romániai Zsidó Hitközségek Szövetsége által a román fővárosban szervezett rendezvénysorozat, a „Yiddisher Velt” elnevezésű jiddis fesztivál pénteken „A stétl világa” (stétl: zsidók által lakott kelet-európai kisváros – szerk. megj.) című konferenciával, majd az Union moziban Radu Gabriela „Itzik Manger” című do-

kumentumfilmjével folytatódott. Szombaton „Yiddishland” címmel tartottak újabb történelmi témájú konferenciát, majd Yaakov Bodo, a tel-avivi jiddis színház művésze előadását tekinthették meg az érdeklődők a Bukaresti Állami Zsidó Színházban. Ezt követően hazai és külföldi klezmerzenekarok koncertjeit élvezhette a közönség: a bécsi Vienna Klezmer Bandét, a nagyváradi Hakeset Klezmer Bandét, a Dániából érkezett Mames Babegengushét, illetve a kolozsvári Mazel Tov klezmerzenekarét és a szlovákiai Pressburger Klezmer Bandét. Tegnap este Maia Mor-

genstern és Radu Captari Yiddish Experience című közös műsorával zárult a négy-napos rendezvénysorozat.

Amint a „Yiddisher Velt” elnevezésű jiddis fesztivál csütörtöki megnyitóján elhangzott, az első ízben megszervezett rendezvény előfutára a 2007-ben, Nagyszébenben – az Európai Kulturális Főváros projekt keretében – tartott Judaica Fesztivál volt, amikor Eduard Kupferberg fesztiváligazgató bejelentette: szándékaik szerint két évente nagyszabású, a jiddis nyelvnek és a romániai zsidó kultúrának szentelt rendezvényt tartanak majd. ◀

A műemlékvédelem sürgőssége és esélyei

Totka László

Szeptember 3-a és 5-e között rendezte meg a XVI. Honismereti Konferenciát Nagyváradon a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság (PBMET). A konferencia központi témája a műemlékek védelme volt, tekintve, hogy Erdély műemlékeiben rendkívül gazdag, a téma igen aktuális. Ennek ellenére a műemlékvédők nevelése is és a munka anyagi támogatása is kismértékű.

Dukrét Géza, a házigazda PBMET elnöke helybéli várműltjáról tartott előadást, *Várad története* címmel, Fleisz János egyetemi tanár dolgozatát felesége, Fleisz Judit olvasta fel, melyben Nagyvárad fontosságának alakulásáról értekezett, hogyan veszítette el a város folyamatosan referenciaszeretét. Lakatos-Balla Attila régész lelőhelyekről tartott előadást, valamint azon jelentős személyiségekről, akik őstörténeti kutatást indítottak el Nagyváradon. A

rendezvény fontos momentumaként kiosztották a Fényes Elek-díjat amelyet, azon személyiségek kapnak akik helytörténeti munkájukkal, örökségvédelmi tevékenységükkel, valamint a honismeret területén kifejtett építő munkásságukkal jelentőset alkottak. Elismerésben részesült Tácsi Erika német– magyar szakos tanárnő, Mihálka Magdolna zenetanárnő, korrektor, Gellért Gyula lelképásztor és Starmüller Géza műépítész, amatőr festő. ◀

HIRDETÉS

Nagybánya
Szept. 17-19.

**Fotén
Fesztivál
2010**

Neoton Família
Transylmania
Folker Knock Out
Találkozó Bőjte Csabával

www.foterfesztival.nagybanya.ro

MIÉNK ITT A TÉR!

Óvodadilemma előtt a szülők

Baloga-Tamás Erika

Zsúfolt és meglehetősen drága állami óvodák, kevésbé zsúfolt, de nagyon drága magánóvodák várják az idei tanévben a gyerekeket: a szülőknek nehéz megfelelő és megfizethető ellátást találniuk csemetéik számára. Az állami óvodák legnagyobb problémája az évek óta egyre súlyosbodó helyhiány, ami az idén fokozódott: a válság miatt elkezdődött a „visszavándorlás” a magánintézményekbe.

Túl a törvényes küszöbön

Székelyudvarhelyen például a helyi állami óvodai csoportokban átlag tíz-tizenöt gyerekkel jár több annál, amennyit a tanügyi törvény előír. „Idén tényleg több az óvodáskorú gyerek, mint például tavaly. Így egyetlen megoldás volt a túljelentkezésre: több gyereket vettünk fel, mint ahányra engedélyünk van, azaz az előírt létszámú csoportok helyett, 25-30 gyerekkel indulnak csoportjaink. Igaz, ezt korábban már jeleztük a tanfelügyelőségnek, s megkaptuk a szóbeli jóváhagyást a népesebb csoportok működtetéséhez” – ismertette a helyzetet Péter Edit, a vil-

lanytelepi napköziotthon vezetője. A túljelentkezés egyik negatív következménye, hogy az intézmények „válogatnak”: a felvételnél elsőbbséget élveznek azok, akik az adott napközi körzetében laknak, illetve akiknek nagyobb testvére már az intézménybe jár – magyarázza az ÚMSZ-nek az intézményvezető. A bekerülés valóságos akadályverseny: Bálint Kinga helybéli anyuka már egy éve beíratta kislányát, aki csak jövőre lesz óvodáskorú. „A többi szülőtlől kaptam a tanácsot, hogy mielőbb lépjek. Attól tartottam, hogy az általam kiszemelt napköziben később már nem lesz hely” – mondta az édesanya. A helyhiány orvoslására lennének megoldások, ha például új épületeket építenének, vagy a meglévőket kibővítenék – magyarázta lapunknak Tótharsányi Éva, a székelyudvarhelyi Zsibongó Napköziotthon vezetője, aki szintén óriási túljelentkezésről számolt be lapunknak.

Óvoda kalákában

Marosvásárhelyen ugyancsak a helyhiány nehezíti az óvodai ellátást: a tanfelügyelőség nyilvántartása szerint itt is átlagosnak számít a 35 fős napközis csoport. „Mi nagyon szeretnénk volna a kis-

Az önkormányzati óvodák túlszűfoltak, a magánóvodák megfizethetetlenek

Fotó: Antal Erika

fiunkat már idén ősztől napközibe küldeni, mert érett rá, igényli a gyerektársaságot, mi pedig dolgozunk, elkelne a segítség. De ilyen túlszűfolt mellett nem bízom az oktatás és a gondoskodás színvonalába, nem beszélve arról, hogy az őszi vírus szezonban a gyerek egészségét tennék kockára. Még nem tudom, mi lesz, valószínűleg társulunk néhány szülővel, és két-három gyerek mellé gondozónőt fogadunk” – magyarázza Oláh Brigitta marosvásárhelyi szülő, aki számításai szerint így kétszáz-kétszázöt-

ven lejt fizet majd az otthoni ellátásért. Ez körülbelül a duplája az óvodai havidíjnak, a hazai állami napközik többségében száz-százötven lejtbe kerül az ellátás (amely függ a szülők szociális helyzetétől, az óvodába járó testvérek számától stb).

Maros megyében a helyi illetékesek küzdenek az önkormányzati óvodák minőségének javításáért, a tervek szerint a következő időszakban 16 óvoda épül a térségben a Világbank támogatásával, de ez még nem biztosít rövid távú megoldást.

Kolozsváron is reménykedő a helyzet az óvodások számára illetően: idén az új tanévben Kolozs megyében 897 óvodai csoport indul, százzal több, mint az előző tanévben. Ennek ellenére az intézményhálózat nem terjeszkedik, hanem zsugorodik: Kolozs megyében 13 iskolát és óvodát vonnak össze a megyeszékhelyen, Szamosújváron, Aranyosgyéresen, Tordán, Désen és Désaknán. A szülők több feljegyzésben is kérték a megyei tanfelügyelőséget, hogy legyen tekintettel a létszámnövekedés-

re, a folyamatvonalakat azonban az illetékes hatóság nem találta megalapozottnak: aki önkormányzati ellátást akar, annak kompromisszumot kell kötnie a körülményekkel.

A minőség ára

A válság ellenére sokan vélik úgy, hogy mégsem kötnék kompromisszumot, és magánellátást választanak. Országszerte több, mint öt-száz magánóvoda rendelkezik működési engedéllyel: körülbelül ötvenezer gyerek jár ezekbe az intézményekbe. Az ár és a minőség is rendkívül különböző: van, ahol havi ötszáz euróba kerül az, hogy a gyerek kis létszámú csoportban, jó minőségű étkeztetésben és kiemelt figyelemben részesül. Négyórás ellátásért átlag hatszáz lejt fizetnek a szülők, ha a gyerek ott is ebédel, az ellátás díja kilencszáz lejtbe ugrik. Ha az elfoglalt család este hatig igényli a felügyeletet 1250 lejt kóstál a magánnapközi, de a végösszeg nem tartalmazza a különböző foglalkozások díját (zene-, idegnyelv-oktatás, számítógépes ismeretek tanítása óránként 6-25 lejt) és felárat kell fizetni a taneszközökért (ez havi 50-200 lejt között ingadozik). ◀

Román–magyar árvíz tábor

Sipos M. Zoltán

Összehangolt, magyarországi és romániai civil árvíz-kárrendezést ígér a Kárpátok–Tisza Nemzetközi Szövetség, Egri Sándor, a szervezet elnöke a hétvégén segélycsomaggal érkezett Kolozsvárra, a Szent Kamill Szociális Otthonba. A tisztai ciánszennyezés után létrejött szervezet a természeti katasztrófák megelőzését és elhárítását tűzte ki célul. „Idén, a magyarországi áradásokat követően szövetségünk fiatalokat toborzott az általunk létrehozott Árvízi Nemzetközi Építőtáborba.

A résztvevők a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei árvíz-károsult családok házáinak lebontásában és újjáépítésében működtek közre, olyannyira sikeresen, hogy a hasonló jellegű munkát ki szeretnénk terjeszteni” – ismertette a középtávú terveket Egri Sándor. A szövetség elnök elmondta, fontosnak tartják az önkéntes, öntudatos civil összefogást: „Az építőtábor életképesnek bizonyul, főleg középiskolások és főiskolások, egyetemisták vettek részt a közösségi munkában. Jelképes fizetségért, szállásért és főtt ételért dolgoztak a fiatalok a

bajbajutottakért. Nemcsak azok számára volt hasznos tapasztalat, akik segítséget kaptak, hanem azok számára is, akik segítséget adhattak” – mesélte az ÚMSZ-nek a kezdeményező, aki szerint a magyarországi eredmények biztatóak voltak, és további hasonló vállalkozásokra ösztönöztek. A tervek szerint szeptember közepén a Kovászna megyei Bölönbe és a súlyos árvíz-károkat szenvedett Hargita megyébe is ellátogatnak a tábor tagjai, segítenek a helyreállításban és az árvízvédelmi rendszerek megerősítésében. ◀

Védik az egészségügyiseket

ÚMSZ

Keményebb büntetési tételeket kér Cseke Attila egészségügyi miniszter azokkal szemben, akik a munkájukat végző egészségügyi személyzetet bántalmazzák. A szakfőnök az Igazságügyi Minisztériumhoz és a képviselőház jogi bizottságához fordult a kívánt jogszabálymódosítások érdekében. A frissen benyújtott javaslat értelmében az egészségügyben dolgozók (orvosok, asszisztensek, mentőautó-vezetők vagy bármilyen más egészségügyi alkalmazottak) bántalmazása munkavégzés köz-

ben hatósággal szembeni erőszakkal minősül, és ugyanolyan besorolást érdemel, mint a köztisztviselő bántalmazása. „Nagyon sok az agresszió mostanában a kórházakban, a mentőautókban. És ha valaki ma megüt egy munkáját végző orvost vagy ápolót, három hónaptól két évig terjedő szabadságvesztésre ítéltető, vagy megúszhatja pénzbüntetéssel. Mi azt javasoltuk, hogy a büntetések legyenek azonosak azzal, amit a köztisztviselő bántalmazásáért kapna az elkövető” – figyelmeztetett a tárcavezető. Ez azt jelenti, hogy a tettes hat

hónap és három év közötti szabadságvesztésre ítéltető, ha a jogsértés bizonyított. Az egészségügyi minisztérium olyannyira elszánt, hogy a terveknek megfelelően a felek megegyezése, kibékülése sem zárja ki a büntetőjogi felelősségre vonást. A módosításoknak megfelelően szóbeli fenyegetést hat hónaptól két évig terjedő börtönnel büntetnék a mostani három hónap – egy év helyett. Testi sértésért hat hónap – hat év (hat hónap – öt év helyett), súlyos testi sértésért három hónap – tizenkét év járna (két hónap – hét év helyett). ◀

HIRDETÉS

SZÉKELYUDVARHELYI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

VÁROSI SPORTCSARNOK
700 m² épületben, 1800 m² szabadtéren
100 kiállító és 15 000 vásárlató

2010. szeptember 30. - október 3.

târg de toamnă

ŐSZI VÁSÁR

autók
borkiállítás
fogyasztási cikkek
népművészeti kiállítás és vásár

Ajánlatunkért jelentkezzen
szeptember 15-ig!

Prima Rádió
97,9 MHz

Szervező: Prima Press Kft., Székelyudvarhely, 0266-218 112, oszivasar@prima-radio.ro

Száz szó

A Brit Sör- és Kocsmaszövetség szerint 2009-ben 6 százalékkal kevesebbet ittak a szigetországban, ennél jobban csak 1948-ban esett vissza a szesz-fogyasztás. Az utóbbi hat évben töretlen a csökkenés, 2004 óta összesen 13 százalékos. Ugyanakkor a brit statisztikai hivatal adatai szerint minden negyedik brit félnoét veszesen sok alkoholt iszik. Becslések alapján évente 12 milliárd fontba kerülnek a szeszadók. Ugyanakkor a szeszadókra kivetett adók évente 14,6 milliárd fonttal gazdagítják az államkasszát. A britek kedvenc itala a sör, ez teszi ki a teljes kocsmái alkoholfogyasztás 60 százalékát. Ha a kocsmaszövetség mér, félig üres, ha a statisztikai hivatal, akkor félig tele a pohár.

(szűcs el)

Röviden

Zsazsa ad a halálra

Halála után konzerváltatni akarja testét a súlyos beteg Gábor Zsazsa, hogy megőrizhesse szépségét az örökkévalóságnak, írja a *Bild* című német napilap. A színész nő férje, Frederic von Anhalt herceg elmondta, a 93 éves színész nő kívánsága szerint a preparált holtteste Gunther von Hagens híres kiállításával, a Body Worksszel indulna világ körüli turnéra, hogy a rajongók egy show keretében még egyszer láthassák az egykori divát. A magyar származású sztár hónapok óta egyre súlyosabb egészségügyi problémákkal küzd, jelenleg megint kórházban van Los Angelesben. Gábor Zsazsa az elmúlt évtizedekben színésznőként és szexszimbólumként vált ismertté, később gazdag férfiakkal kötött számos házassága révén került a bulvárlapokba. Frederic von Anhalt herceg a nyolcadik férje.

Dundee, az adós

Paul Hogan, a *Krokodil Dundee*-filmek sztárja közel kétheti kényszerű ausztráliai vészteglés után végre visszatérhet a családjához Los Angelesbe. A 70 esztendő színésznek, aki anyja temetésére érkezett Sydneybe, a helyi adóhatóság tiltotta meg az ország elhagyását, mivel állításuk szerint Hogan súlyos tartozást halmozott fel.

Hadat üzent a Facebook

Elege lett a spamküldőkből a Facebooknak, ezután a felhasználók követhetik, hogy mely gépről vagy telefonról jelentkezik be a többi felhasználó. A Facebook mérései szerint a spam elsősorban többsége ugyanis úgy keletkezik, hogy az adatahalász oldalak megszerzik ismerőseink bejelentkezési nevét és jelszavát, majd nevükben meghívják különböző eseményekre, nyereményjátékokba. A felhasználó legtöbbször nincs is tudatában, hogy a nevének történik a meghívás, ezért követhető nyomon a bejelentkezések forrása.

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbekötési lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m².
Telefon: 0745-312 511.

Csikszeredában eladó kétszobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel.
Édeklődni a következő telefonszámokon: 0749 788 109 vagy 0744 477 044.

Kiadó 3 szobás (nappali, dolgozó, háló, tágas konyha, 1 fürdőszoba) felújított, bútorozott, teljesen felszerelt (hűtő, mosógép, TV, légkondicionáló, internet/kábeltelevízió) lakás Bukarestben a Drumul Taberei negyedben. Ár: 300 euró/hó. Lehetőleg hosszú távra.
Édeklődni lehet a 0723-965-601 számon.

A „BuSho-járás” vége

Totka László

► Véget ért az egyhetes budapesti rövidfilmfesztivál, a BuSho (Budapest Short Film Festival), amely a nemzetközi rövidfilmes kínálatot közvetíti a magyar közönség számára, és lehetőséget teremt a magyar alkotóknak a külföldi kapcsolatok építésére, ismertetésre.

Animált halál

A szombati díjátadáson a nemzetközi és a diákzsűri fődíját is ugyanaz a film kapta a hatodik alkalommal megrendezett film-szemlé: a több mint 80 film közül a *Bulkin utolsó napja* című orosz alkotás bizonyult a legjobbnak. Alekszej Andrianov filmjében egy köztisztviselő házról házra jár, olyan emberekhez, akiknek aznap meg kell halniuk, és egy kérdőíven ki kell pipálniuk azt a részt, hogy „tökéletesen elégedett voltam az életemmel” – Ivan Szergejevics Bulkin azonban ezt visszautasítja. A budapesti díjazott műalkotás az utóbbi hónapokban lenyűgözte a különböző szakmai fórumokat: tavaly novemberben a moszkvai rövidfilmfesztiválon szerzett meglepetést, idén júniusban a 21. nyitott orosz filmfesztiválon, a Kinotavron díjazták – itt a kritikusok díját söpörte be Andrianov haláljátéka. Az ezüst BuSho-díjat egy tízperces indiai szatíra nyerte: Shumona Banerjee Kusum *Virágbimbó* című filmje egy fiatal, transzvesztita prostituált és egy súlyosan depressziós angol tanár fura viszonyába enged betekintést. Eduardo Chapeto-Jackson *A vég* című 29 perces spanyol filmje – egy re-

A fesztiválon a világ legkülönbözőbb pontjairól származó alkotók összesen 85 filmje versenyzett

ális veszélyen alapuló negatív utópia – nyerte a fesztivál bronz BuSho-díját. A diákzsűri különdíjjal értékelte Alexei Alexeev *Log Jam* című filmsorozatát is.

A fesztiválon a szervezők tájékoztatása szerint a legnagyobb érdeklődést a versenyprogram váltotta ki, de sok, Magyarországon élő külföldi néző érdeklődött az angol feliratos Bacsó Péter-Kállai Ferenc-retrospektív iránt is. A délutáni és az esti versenyfilmvetítések mind telt házasok voltak. Huszonöt külföldi alkotó vendégeskedett a fesztiválon, akik közül sokan a fesztivált követően is Budapesten maradtak néhány napot, a kapcsolatépítést célul tűző seregszemle be-

váltotta ígéreteit, a magyar főváros igazi rövidfilmes központtá érett. Három magyar film is kapott díjat az egyhetes mustra után: a legjobb operatőr Maly Róbert lett *Az ulmi szabó* című film képeért. Ágói Krisztina *Ez titok az ilyesm...* című animációja két díjat is nyert.

Nemzetközi randevűk

A fesztiválon a világ legkülönbözőbb pontjairól származó alkotók összesen 85 filmje versenyzett egymással. A seregszemlére három – fikciós, animációs és kísérleti – kategóriában idén is csaknem félezer nevezés érkezett, 53 országból. A ve bevaló-

gatott filmek között volt portugál, spanyol, német, amerikai, brit, lengyel, norvég, olasz, román, kanadai, indiai, orosz, finn, francia, kínai, holland, svéd, mexikói, ukrán, ciprusi, horvát, belga, görög és észak-amerikai.

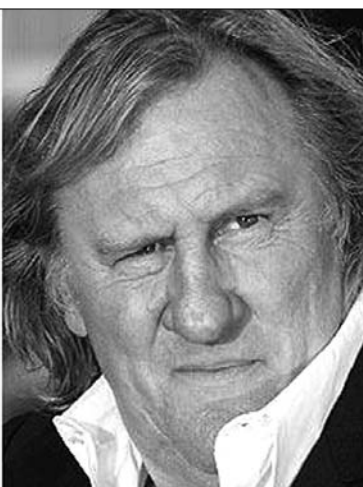
A hétvégén a határ menti közönség is izelítőt kaphatott a budapesti rövidfilmkínálatból: Nagyváradon a Metron Egyesület szervezésében vendégszerelt a filmszemle. Az alkotásokat a nemrég felújított Szabadság moziban ingyenesen meg lehetett tekinteni. „Cserében” a helyiek saját díjjal kedveskedtek: a nagyváradiak tetszését Ágói Krisztina animációs filmje nyerte el. ◀

Féltékeny filmcsillagok

Hírösszefoglaló

► Szokatlan módon nyilvánosság előtt üzenet egymásnak a két legismertebb francia film-sztár, Juliette Binoche és Gérard Depardieu. A pengeváltást ráadásul, meglehetősen udvariatlan módon, Depardieu kezdte: nemrégiben egy interjúban kétségbe vonta kolléganője színészi kvalitásait. A világhírű színésznő a brit sajtón keresztül üzent vissza a 61 éves színésznek. Binoche szerint Depardieu talán féltékeny, vagy provokálva érzi magát a színésznő legújabb, *Certified Copy* című filmjétől. „Tudom, hogy néhány férfinak gondjai vannak a filmmel, mert túl sok teret ad a nőknek” –

mondta az *Empire* magazinnak adott videointerjúban. Megjegyezte, Depardieu talán úgy érzi, megsértették férfiasságában. A színész a *Profil* című osztrák hetilapnak adott interjújában azt mondta: „Apropó, Juliette Binoche: kérem, magyarázza el, mi ennek a színésznőnek a titka. Jó lenne tudni, miért tartják olyan nagyra oly sok éve. Semmi nincs benne! Semmi!” – Depardieu szerint ugyanakkor Isabelle Adjani például fantasztikus. „Vagy Fanny Ardant: óriási, végtelenül lenyűgöző” – fogalmazott. A 46 éves Binoche a BBC brit közszolgálati adónak az ügyről elmondta, nem ismeri a színészt, és nem tudja, mivel ártott neki. ◀

Perlekedik egymással Juliette Binoche és Gérard Depardieu

Médiagnózis

Határtalan tehetségkutató

A szombat estéket mostantól a magyarországi tévéadók kínálatában a tehetségkutatók határozzák meg: a két nagy kereskedelmi csatorna frontot nyitott egymás ellen a Kárpát-medence nézőinek a kegyéért. Bár külföldi licencnek megfelelően – ahogy a televíziós szakzsargon mondja: formátumban –, de mégis magyarok mérle össze a felkészültségüket, vagy éppen felkészületlenségüket az RTL Klub X-faktorában és a TV2 Megasztárjában. Előbbi a *Csillag születik* című tehetségkutatót váltotta fel, utóbbi énekesek és zenészek számára teremt versenyési lehetőséget – immár ötödik alkalommal.

A nézők jelentős része azt kérdezi – joggal –, érdemes ennyi tehetségkutatót indítani; él ennyi tehetség Magyarországon? Ezzel a dilemmával szembesülhettek a szerkesztők is, mert az idén már Magyarország határain kívül is toborozták a résztvevőket. Sőt, nem csak „határon túli” magyarok, hanem Magyarországon élő külföldiek is beneveztek, némelyikük szép sikerrel, pedig még a nyelvet sem beszélik, vagy erősen törik, esetleg most tanulják. Egy londoni színes bőrű lány mégis magyar énekével jutott tovább; egy Budapestre sodródott, félig magyar srác pedig legutóbb azzal büszkélkedett, hogy halad a nyelvben, már nem azt mondja, hogy „nem van”, hanem hogy „nincs”.

A szerkesztők – vagy a sors – gondoskodtak meglepetésekről is. Kellemszól, kellemetlenről egyaránt. A Székelyföldről jött fiatalemberrel például az derült ki, hogy színmagyar faluban él, szülei románok, csak a „nevelőtatja” magyar. Úgy tanulta meg nyelvüket. És továbbjutott. Földije azzal dicsekedett, hogy ő már a román Megasztárban is szerepelt. „Éppen csak nem kerültem be a fináléba”, és a képernyőn megvillant néhány másodpercre egy fénykép is, amelyen ez a fiú egy vörös miniruhás hölgy társaságában látható a színpadon. A budapesti zsűri mindent elkövetett, hogy továbblépkedje: első menetben háromszor is nekifutott egy-egy dálnak, és visszahívták másnapra, hátha magához tér, de ugyanúgy belesült a második sor után, mint első próbálkozásra. Némely magyarországi újság olvasói kommentárjai azt kérdezik, mi keresnivalójuk az ezeknek a „külföldieknek” a magyar tehetségkutatóban. Boldoguljanak a saját országukban – írják. És közben ott van a vajdasági Ruzsa Magdi, akire az egész nemzet büszke. Ha adásonként csak egy ilyen tehetségmutatózik meg, máris megérte. Csak éppen a nézőnek hosszú utat kell megjárnia, amíg rálel.

Gyulay Zoltán

Szeptember 6., hétfő

Az év 37. hete és 249. napja, hátravan 116 nap

Ma **Zakariás** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Zakariás férfinév a héber eredetű Zekarja, Zecharja latinisított alakja. Jelentése: ismét megemlékezett. Holnap **Regina** napja van.

rénél aludt.
– És, honnan tudod, hogy hazudik?
– Onnan, hogy én aludtam a nővérénél.

Recept

Borsófőzelék

Hozzávalók: 1 fej vöröshagyma, 30 dkg sertéslapocika, 1 paprika, 30 dkg zöldborsó, liszt, pirospaprika, bors, só, tej, olaj.

Elkészítés: Az olajon megpirítom a hagymát, beleszelem a paprikát, megszórom pirospaprikával, borsozom és rádobom a kockára vágott húst majd megszórom. Egy kicsit lesütöm, majd egy deci vízzel főzöm addig, míg háromnegyedrésszben megpuhult. Ekkor felengedem 1-1,5 liter vízzel, és forrás után beleteszem a borsót. Pár percig forralom, majd tejjel elkeverem a lisztet, és ezzel a habarással besűríttem. Lehet tenni bele petrezselymzöldet is.

Évfordulók

- 1848-ban Kossuth Lajos pénzügyminiszter elrendeli az ötförintos bankjegyek kibocsátását.
- 1859-ben ünnepélyesen felavatják Budapesten a Dohány utcai Zsinagóga épületét.
- 1899-ben megjelenik a picacon a sürtített tej.
- 1934-ben Bartók befejezi az V. vonósnyegyst.

Vicc

- Képzeld, a feleségem megcsal, és még hazudozik is!
- Honnan tudod?
- Ma reggel jött haza, és azt mondta, hogy a nővé-

A hatos lottó nyerőszámai:
25, 39, 37, 20, 38, 3.

Gondolatjel

Visky István rovata

A boldogsághoz két út vezet. Vagy csökkentjük a vágyainkat, vagy növeljük lehetőségeinket. Ha bölcs vagy, mindkettőt megteszed. Ha nem vagy bölcs, akkor éppen szembemész mindkettővel, azaz mérhetetlenül megnöveled vágyaidat és végtelen hosszúra nyújtod azoknak a dolgoknak a listáját, amelyekről úgy érzed, hogy

neked kijár. Másrészt pedig az egyes álmokhoz és elképzelésekhez való makacs ragaszkodás beszűkíti a sokszor amúgy sem túl tág lehetőségeidet. Az eredmény kétségtelenül a kitartástól is függ, de a makacsságtól semmi képpen. A helyes vágyakozás nyugalmat, a lehetőségek kiszélesítése pedig szabadságot ad. Elj mindkettővel.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Türiöztesse magát, egy, a környezetében kialakult vita során, ne tegyen megdöglőn kijelentéseket. Este izgalmas szórakozásra kerül sor.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ne álmodozzon, maradjon realista, és foglalkozzon aktuális feladataival. Ne tegye kockára karrierjét a gyors meggazdagodás reményében, mert könnyen pórul járhat.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Dél előtt jól halad feladataival, ám a nap második felében váratlan események zavarják meg, melyek nehezítik előrejutását.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Szeptember elején váltani szeretne. Az előjelek most kedvezőek, de ha késve reagál az ajánlatokra, akkor könnyen elszalasztja a lehetőséget.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Féltékenységgel ébred a lelkében. Szerezzen bizonyosságot partnere hűségéről, vagy küldje el, de a féltékenységgel tartósan együtt élni nem lehet.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Változik a hangulata, mert észrevehetően lopakodik az ősz. Alaptulajdonsága, a kiegyensúlyozottság dominál. Párkapcsol-

lata tartós, szerelmi élete kiegyensúlyozott.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Pályáján és magánéletében fordulatot jeleznek a csillagok. Sokan próbálják befolyásolni, de a döntés az Öné. Legyen éber!

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Temérdek munkája ellenére remek a hangulata. Kellemesen tapasztalja, hogy még a nehéz feladatok is elvégezhetőek tréfálkozáva is.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Ne szégyelljen segítséget kérni és elfogadni. Kimerítő ez az állapot, hiszen megszokta, hogy ura a helyzetnek, s leginkább Ön segít másokon.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

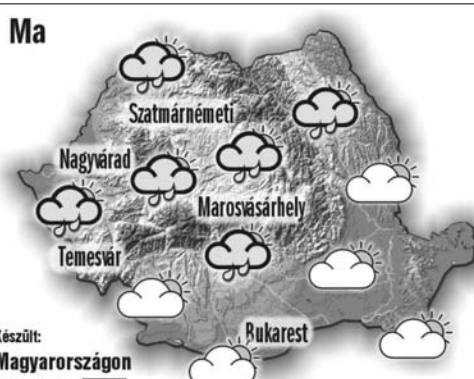
Bár a reggeli órák eseményei nem túl kellemesek, próbáljon optimista maradni, ne változtasson eredeti elképzelésein. Egy romantikus találkozás felvidítja.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Szereti a változatosságot, ám ugyanakkor nehezen mond le a megszokott dolgokról is. A mai napon fontos döntéseket kell meghoznia.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Váratlan híreket kap, ami izgalommal tölti el. Ez a nap kedvez a pénzügyeknek, befektetéseknek. Egy rendezvényen találkozhat régi kedvesével.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte változóan felhős lesz az ég, majd délnyugat, nyugat felől időnként erősebben megnövekszik a felhőzet. Többfelé kialakulhat eső, zápor. Mérésékelt marad a légmozgás. A hőmérséklet 18 és 24 fok között alakul.

A következő napok időjárása

Kedd	18°C / 24°C	Változóan felhős lesz az ég, több-kevesebb napsütés várható. Főként északkeleten lehet zápor.
Szerda	17°C / 27°C	Gyakran lesz erősen felhős az ég, északon zápor várható. Délen több-kevesebb napsütés is lehet.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	19°C	9°C
Brassó	19°C	10°C
Bukarest	24°C	13°C
Csikszereda	19°C	10°C
Kolozsvár	17°C	9°C
Marosvásárhely	19°C	10°C
Nagyvárád	17°C	8°C
Szatmárnémeti	17°C	8°C
Temesvár	19°C	9°C

Stabilitás

Horváth István

**	A NEMZETGAZDASÁG ÁGA	TERMÉKTELLEN	OLASZ ÍRÓ (UMBERTO)	**	FLUÓR (VEGY)ELE	SAKAOT PÁPUCS!	ÁTVILÁGÍTÁTLÁTSZATLAN ANYAGOT	ÉRDEMREND	TEASÜTEMÉNY
TESSÉK				ÁLLATI TESTRÉSZ HÁZKULTATÁS					
BALSZERENCSÉ					PUCÉR SIMÁRA KOPIK				
PÉNZÜGYI ÉRTESÍTÉS						NÉMET ÁLLAM VOLT KORHÁNYZÓ			
ERDÉLYI RÉSZEI			RÉSZREHAJLÓ BUNDAKÉSZÍTŐ						
**	FÖLBIRTOKLÁSI ELV V. KACS							FÉLIG AZI! DÖNTETLEN JÁTSZMA	
KIFELEI		BELSŐ SZERV ANGOL HEVYESLÉS							RIN...;...; KUTYASZTÁR
LÉGY LÁRVÁJA				KENŐCS (RÉG.) ARDMA, ZAHAT					
TIZEDRÉSZ					OLASZ ÁLLÓVÍZ ADENIN (RÖV.)				
GYILKOS									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képzőművész:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtáncos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
Radio
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88.3 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

KEDD

2010. szeptember 7.

A nap filmjei

Pro Tv, 20.30

Dr. Dolittle 2.

A doktor újra rendel! Dolittle, aki érti az állatok beszédét, ismét kénytelen állatok és emberek között tolmácsolni. Egy nap ugyanis állati küldöttség érkezik hozzá: meg kell mentenie az erdőt. Az erdőt azonban csak úgy óvhatja meg, ha megházasít egy medvét, akinek válassza a hamburgerfüggő, megnevel egy pimasz kutyát, kijózanít egy piás majmot és megvizsgáztat egy szerető nélkül maradt teknősbékát.

DUNA TV, 22.00

Egy bolond százat csinál

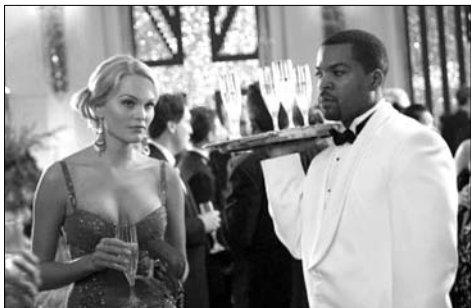
László Dömötör, az elvált anyakönyvvezető a volt feleségétől éppúgy nem tud szabadulni mint a házasságoktól. Elszántan próbál új szerelemre találni, kevés sikerrel. Miután Dömötör feszültségoldóként bepiál a munkahelyén és az egyik esküvőt fenekesül felfogatja, a főnöke kirúgja. Távozás közben megpillant egy tudósítást Lázár Norbertről, a feltörekvő, félvilági producerről.

22.20, TV2

xXx2: A következő fokozat

Augustus Gibbons, az Egyesült Államok biztonsági szolgálatának különleges jogokkal felruházott ügynöke elégedett magával: elveiről bebizonyosodott, hogy a gyakorlatban is alkalmazhatók, a vagány kívülálló néha hatékonyabban küzd a külső vagy belső ellenséggel, mint a jól képzett profik. Csupán fel kell kutatni a lehetséges harcostársat, meg kell győzni arról, hogy az ő érdeke is a jó oldalra állni.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalások **16.05** Közelről **16.45** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Hátárak nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap története **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Híregyedőra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.30** Gazdaélet **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás Film-ajánló, Filmzene, Lemez és könyv téka **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Művelődési hírek, Jelenlét **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeregő **16.00** Hírek **16.15** Észbontó, telefonos játék **17.00** Nap-óra **17.30** Népzene **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **9.55** Anima Formosa (dokumentumf.) **11.15** Kisenciklopédia **11.30** Újrakezdés (olasz sor.) **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó - Nemzeti KrónikaNagyothalló **15.10** Kikötő - Friss **15.20** Talpalatnyi zöld (ism.) **15.50** Dunáról fúj a szél **15.55** Értékkadók **16.25** Korea, Kína és Japán kultúrájának **17.15** A dzsungel könyve (anim. sor.) **17.45** Zorro (am. kalandsor.) **18.15** Térkép **19.00** Híradó **19.35** Mese **20.00** Újrakezdés (olasz sor.) **21.00** Híradó **21.05** Közbeszéd-Különkiadás **22.00** Egy bolond százat csinál (magyar vígj., 2006) **23.35** Sport hírek **23.45** Kikötő - Friss (ism.) **23.55** Számvetés (magyar dok. sor.) **0.40** Divathét (ism.) **1.10** Koncert a kápolnáért

TVR 1

7.30 Az első órában **8.00** Az ezüst vadló (anim. sor.) **8.30** Miacarabefana.it (olasz vígjáték, 2009) **9.00** Egyszerűen izletes **9.15** A világ palotái **9.45** A természet nagy eseményei **10.15** Szerelmi bizonyíték (sor.) **11.15** Restaurálás **12.00** Szerelem a képernyőn túl **12.15** Modern vizor **12.50** A legendás doktor Hur Jun (ism.) **13.50** Zsebtörténetek **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes (ism.) **15.00** Teleshopping **15.30** Európai roma **16.00** Krónika **17.00** Akkor és most **18.00** Az élet és a pénz **18.25** Győzd le az árvizet **18.30** Nézd Románia! **18.35** A legendás doktor Hur Jun (minisor.) **19.35** A világ hercegnői **19.40** Sport **20.00** Hírek **21.10** A törött dárdá (am. west.) **23.00** CSI: A helyszínelők (sor.) **0.00** Hírek

VIASAT 3

9.55 Veronica Mars (sorozat) **10.55** Doktor House (am. sorozat) **11.55** Második nekifutásra (am. vígjáték) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (ism.) **17.00** Alice új élete (sorozat) **18.05** Gordon Ramsay **19.05** Halottak a csók (sorozat) **20.00** Doktor House (am. sorozat) **21.00** Jóbarátok (am. vígj. sorozat) **21.30** CSI (sorozat) **22.30** A főnök (sorozat) **23.30** Kegyetlen bánásmód (am. romantikus vígjáték)

m1

6.50 Ma Reggel **10.00** Tökés László **10.30** "...hol élsz Te?" - Vida Antal **10.55** Zenelánc **11.00** Időutazók **11.50** Pódium **12.30** Ahroditétől - Zeusz, a görög tartományok A-tól Z-ig **13.02** Híradó **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Van öt perce? **14.55** Egy darab a térből? **15.35** Járóféld **16.05** A Caltech és a magyarok **16.35** Egy lépés előre (sp. sor.) **17.25** Bűvölet (olasz sor.) **18.15** Magyar pop **19.10** Ájtáró **19.35** Inami- Esti mese **20.00** Don Matteo (olasz krimisor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sport hírek **21.30** Don Matteo (olasz krimisor.) **22.25** Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) **23.20** Záróra **0.10** McLeod lányai (auszt. kaland sor.) **0.55** Mindig zölddebb (auszt. sor.) **1.35** Mafalda (sp. anim. sor.)

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat) **8.00** Stúdió 24 (francia sorozat) **9.00** Az ajándék (auszt. sor.) **10.00** Hírek, időjárásjelentés **10.15** Szabad a szembejövő sáv **11.15** David Attenborough: Élet hidegvérrel **11.45** Lehet, hogy nem tudtad **12.00** Hírek, Sport **12.45** Néprajzi pihenőhelyek **13.45** Teleshopping **14.30** Ég és föld között **15.00** Együtt Európában **16.00** Familie Dr. Kleist (német sor.) **17.00** Fraser és a farkas (vígjátéksor.) **18.00** Euronews híradó **18.15** Győzd le az árvizet! **18.30** David Attenborough: Élet hidegvérrel **19.00** Kaland Bt. (sor.) **20.00** Esküdt ellenségek (am. krimisor.) **21.00** Balkáni szokások **22.00** Hírek **23.10** Ránk szakad az ég (olasz háborús filmdráma, 2000) **0.55** Motomágia

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan (live) **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Oroszország-Románia labdarúgó mérkőzés (live) **20.05** Információ (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Wrestling RAW **0.00** Sport.ro Hírek **0.15** World Cup of Poker

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Tökés László **10.30** "...hol élsz Te?" - Vida Antal **10.55** Zenelánc **11.00** Időutazók **11.50** Pódium **12.30** Ahroditétől - Zeusz, a görög tartományok A-tól Z-ig **13.02** Híradó **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Van öt perce? **14.55** Egy darab a térből? **15.35** Járóféld **16.05** A Caltech és a magyarok **16.35** Egy lépés előre (sp. sor.) **17.25** Bűvölet (olasz sor.) **18.15** Magyar pop **19.10** Ájtáró **19.35** Inami- Esti mese **20.00** Don Matteo (olasz krimisor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sport hírek **21.30** Don Matteo (olasz krimisor.) **22.25** Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) **23.20** Záróra **0.10** McLeod lányai (auszt. kaland sor.) **0.55** Mindig zölddebb (auszt. sor.) **1.35** Mafalda (sp. anim. sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés **8.00** Mi történik doktor úr? **9.55** Könyvbemutató **10.00** Szegény ember, gazdag ember (sorozat) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **13.45** Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor (ism.) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Dr. Dolittle 2. (amerikai családi vígjáték, 2001) **22.30** Pro Tv hírek, sport **23.00** Odaát (am. akciófilm-sor.) **0.00** Szegény ember, gazdag ember (román vígj. sor.) (ism.) **2.00** Pro Tv hírek, sport (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) **11.15** Predesztináltak (sorozat) **12.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **14.00** Marina (sorozat) **15.30** Viktória (sorozat) **16.30** A kötelék (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Mindörökké együtt (sorozat) **19.30** Szívek iskolája (sorozat) **20.30** Predesztináltak (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** India (brazil-indiai sorozat)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli Ébresztőshow **10.05** Te vagy az életem (argentín sorozat) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.15** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő **15.30** Jópofa kofa (am. vígj. sor.) **16.00** Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) **17.15** 112 - Életmentők (német akció sor.) **18.20** A szerelem rabjai (argentín sorozat) **19.30** RTL Klub Híradó - Ki viheti el a milliokat? **21.05** Fókusz - Közszolgálati magazin **21.40** Barátok közt (magyar filmsor.) **Utána:** RTL-hírek **22.20** Castle (amerikai sor.) **23.20** Dögöltt akták (amerikai krimisorozat) **Utána:** RTL-híradó **0.20** XXI. század - a legendák velünk élnek **0.55** Elszabadult indulatok (am. thriller, 1994)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora **10.00** Sajtószemle Mircea Badea-val **11.15** Columbo: Testvéri szeretet (amerikai krimi, 1995) **13.00** Híradó, Sport **14.00** Az ítéletidő urai (amerikai sci-fi, 85 perc, 2005) **16.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora **17.45** Mutassalak be a szüleimnek **19.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **20.30** A rettegés hangja (amerikai thriller, 1998) **22.30** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **23.30** Indíték: előítélet (amerikai thriller, 2002) **1.30** Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sor.) **2.15** Híradó, Sport, Időjárásjelentés (ism.) **3.00** Titkok a paradicsomban (görög sorozat)

FILM+

8.05 Csonthülye (amerikai-dél-afrikai vígjáték) **10.00** Televíziós vásárlás **13.05** Hozzám tartozol (kanadai film) **14.50** Sírhely kilátással - Nincs esküvő, csak temetés (angol-amerikai-német vígjáték) **16.35** Víruscspada (amerikai-német thriller) **18.20** Élet vagy halál (ol.-fr.-sp. west.) **20.35** Gyilkos fullánk (amerikai-kanadai film) **22.10** Copland (amerikai akciófilm) **0.05** Az ex-kommandós (amerikai-kanadai film)

TV2

7.00 Babavilág (ism.) **7.25** Tények Reggel - Hírmagazin **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Televíz - Telefonos játék **11.30** Teleshop **12.55** Táncoslábú kamaszlányok (am. filmdráma, 2002) **14.30** Kvízió - Telefonos játék **16.00** Szentek kórháza (auszt. sor.) **17.00** Egy tini naplója (német vígj. sor.) **17.30** Elbűvölő szerelem (mex. sor.) **18.30** Árva angyal (mex. sor.) **19.30** Tények **20.05** Édesnégyes (magyar szór. műsor) **21.10** Aktív **21.45** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.20** xXx2: A következő fokozat (am. akcióf., 2005) **Közben:** Kenőrsorolás **0.25** A médium (amerikai krimisor.) **1.25** Tények Este Hírműsor **1.55** EZO.TV **2.50** Anarchisták (magyar f. dráma, 2000)

PRIMA TV

5.00 Elfelejtett múlt (amerikai filmdráma) (ism.) **7.00** Kandikamera **7.30** Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat) **8.00** Galileo **8.20** Sport Florentínával **9.00** Mámor (amerikai filmdráma, 1998) **11.30** Az 5 csillagos otthon **12.30** Teleshopping **13.15** Kandikamera **13.30** Teleshopping **14.30** Elfelejtett múlt (amerikai filmdráma, 1993) (ism.) **16.00** A cseresznye a tortán (reality show) **17.00** Lököttek **18.00** Hírek, Időjárásjelentés **19.00** Sport **19.30** Senki bolondja (am. f. dráma, 1994) **21.45** **22.15** Lököttek (román vígjáték sor.) **23.00** Együtt az igazságért (amerikai filmdráma, 1994) **1.00** Hírek, Sport, Időjárásjelentés **2.30** Lököttek (román sor.) (ism.)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare **9.30** Apák és kicsik (ismétlés) **10.30** Ezüst szerelem (sorozat) **12.30** Hírek **13.15** Orvosok **14.45** Légy az enyém **17.00** Aliye **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Házasulandó fiam van **20.30** Vendéglő nálunk otthon **21.15** 1001 éjszaka (török sorozat) **23.00** Alaszka tél (amerikai akciófilm, 2008) **1.00** Szenvedélyes történetek **1.30** Vacanta Mare (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta **7.30** Lapzártá (ism.) **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás **10.00** Garázs - Ahonnan az autózás indul! **10.30** Soroló **11.05** BBC Reporters (ism.) **11.30** Ősök tere **12.05** Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Keresztmetszet **16.05** Civil kaszinó **17.05** Pálya **17.30** Paletta **18.00** Híradó - Friss információk **18.30** Zöld övezet **19.30** Vonalban - Interaktív politikai show-műsor **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó 21 **22.35** Lapzártá **23.05** Riasztás - A rendkívüli események műsora **23.30** Hírvilág (ism.) **0.05** BBC World Híradó **0.30** Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség **7.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - West Sidecer **8.00** Újjáépítők **9.00** Autókereskedők - Jaguar XJS **9.30** Hogyan működnek a gépek? **10.00** Piszkos munkák - Áfonyatermesztő **11.00** Nagy durranások - Foxberg **12.00** A detonáció pillanatai **13.00** A túlélés törvényei - Törökország **14.00** Ötödik sebesség **15.00** Végzetes másodpercek **15.30** Hogyan készült? Curlingkő, Hűtőszekrény, Alumínium baseballütő **17.00** Állítólag **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** Harc az elemekkel **20.00** A túlélés törvényei **21.00** Hogyan készült? **22.00** Végzetes másodpercek **22.30** A legnehezebb munkák - UFC harcok **23.30** EVO - Egy toronyház születése **0.30** Miami alvilág **1.30** Harc az elemekkel **2.30** Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **13.00** Teleshop **14.30** Holland-Spanyol döntő **14.45** Tünde **15.00** Grand Prix **15.30** A polgármester **16.00** Zodiákus **18.00** Szentföldi szent helyek üzenete **18.30** Sztárok a konyhában **19.00** Viva Natura **19.30** Kombinébuli (am. vígj.) **21.35** Hírhaló **22.00** A veszett és a kockboxer (hongkongi film) **0.00** Nem könnyű meghalni (amerikai film)

Pontrabló újonc nagyszebeniek

Labdarúgás

V. Ny. R.

► Nem bírt az újonccal a Nagyváradai Bihar FC futballcsapata a másodosztályú bajnokság hétvégi második fordulójában, s gól nélküli döntetlent jegyzett a Nagyszebeni Voința ellen. Pedig a nagy múltú Sebes-Körös-parti alakulat hazai közönsége előtt szerepelt, ráadásul több ígéretes helyzetet is kialakított a kilencven perc során. Csakhogy hiába tartotta irányítása alatt a játékot, a vendégek védelmét nem sikerült megtörnie. A második csoport többi hétvégi mérkőzésén már nem történt meglepetés. A Iași-i Poli-Pitești-i Argeș-találkozót a házigazdák nyerték 2-1-re, míg Aradon az UTA 5-2-re iskolázta le a Slatinát. A II. csoport többi eredménye: Mioveni-Aradi ACU 3-1, Râmnicu Vâlcea-i CSM-Tordai Arieșul 0-1, Lupény-Craiovai Gaz Metan 4-3, Szilágyosomlyó-Ploiești-i Petrolul 0-3, Gyulafehérvár-Déva 0-0. Az összetett élemezénye: 1. Petrolul 6 pont, 2. UTA 6, 3. Déva 4, 4. Mioveni 4, 5. Bihar FC 4. Az első csoportban továbbra is nyertlen a Dinamo fiókcsapata, s az egykoron szebb napokat megélt Konstancai Farul s csak egy döntetlenre volt képes. Az eredmények: Chiajna-Gálc 2-1, Snagov-Piatra Neamț-i Ceahlăul 0-4, Buzău-Brăila 1-0, Bukaresti Steaua II-Bukaresti Juventus 1-0, Tulcea-Otopeni 1-0, Konstancai Farul-Botoșani 1-1, Năvodari-Dinamo II 4-0, Ploiești-i Astra II Konstancai Viitorul 2-3. Az élemezény állása: 1. Năvodari 6, 2. Konstancai Viitorul 6, 3. Chiajna 6. ◀

SZKC-s villámraajt

Kézilabda

ÚMSZ

► Meglepetéssel kezdődött a férfi élvonalbeli kézilabdabajnokság 2010-2011-es idénye: a Székelyudvarhelyi KC bravúros győzelmet aratott otthon a Resicabányai UCM ellen. A házigazda Hargita megyeiek mindkét féléldőben remekül kezdtek, így a bajnoki címre aspiráló vendégek csupán futottak az eredmény után. Caba legénysége a mérkőzés első perceiben magához ragadta a kezdeményezést, adott pillanatban nyolc góllal is vezetett a tavalyi ezüstérmes ellen. A válogatottakkal felálló UCM csupán a hajrában tudta érvényesíteni akaratát, ám ekkor

már csak egyetlen gólr tudta lefaragni a felhalmozott hátrányt. Az SZKC végül 31-30 arányú győzelmet ünnepelhetett, góljait Mihálcea (7), Rusia (6), Tálás (6), Frățilă (3), Kuzmanoszki (3), Dimache (3), Szoljov (2) és Răpciugă szereztek.

Nem hibázott viszont a címvédő Konstancai HCM, a tengerparti magabiztosan, 32-27 arányban múlták felül a házigazda Brassói Dinamót, s készülhetnek a szerdai, hétközi fordulóra.

A pénzügyi problémák miatt szétesett Steaua nem tudta a régi arcát mutatni, és sima 31-26 arányú vereséget szenvedett a Tg. Jiu-i „bányászoknál”. Az első forduló többi eredménye: Nagyvárad VSK-Suceava 22-34, Ko-

lozsvári U-Bukaresti CSM 33-29, Nagybányai Minaur-Bákó 25-23, Temesvári Poli-Szatmárnémeti 32-35.

Az élvonalbeli női kézilabdabajnokság is elkezdődött a hétvégén, s a címvédő Râmnicu Vâlcea-i Oltchim épp az újonc Craiovai SCM-t fogadta. A házigazdák 32-22-re le is győzték az oltyánokat, de Kovács Péter vezetőedző nem volt teljesen elégedett a látottakkal. A tavalyi BL-ezüstérmes magyar szakvezetője szerint képesek ennél sokkal jobb teljesítményre is, szeretné elérni, hogy tanítványai mindegyik bajnoki meccsen úgy játszanának, mintha nemzetközi találkozót vívnának. Többi eredmény: Brassói Rulmentul-Konstancai Tomis 29-19, Buzău-Zilah 25-26. ◀

Az udvarhelyiek támadásainak nem találták meg az ellenszerét a resicabányaiak

Fotó: adragos_photography

Nagyváradai siker Alexe emlékére

Kosárlabda

Vásárhelyi-Nyemec Réka

► „Hihetetlenül örülök annak, hogy sikerült megnyerjünk ezt a tornát itthon, Toni Alexe emlékére” – jelentette ki Șerban Sere, a Nagyvárad VSK élvonalbeli férfi kosárlabdacsapatának menedzserre, hiszen a Sebes-Körös-parti piros-kékek jobb kosárányuk révén az első helyen zárták a szombaton befejeződött Antonio Alexe Emléktornát. Az immár hagyományos viadalt annak a kiváló sportembernek a tiszteletére rendezik, amelyik öt évvel ezelőtt, tragikusan fiatalon hunyt el autóbalesetben.

„Nem felejtettünk el Toni!” – üzent a váradi sportcsarnok a román kosárlabda-válogatott örökös kapitányának, aki pályafutása

során háromszor volt a magyar bajnokság legértékesebb játékosa, míg itthon az Aradi West Petromal és a Ploiești-i Aesofittal is kétszer emelhetette magasba a bajnoki trófeát.

A háromnapos viadalon a házigazda váradiak mellett, a Marosvásárhelyi Mureș és a Nagyszebeni Atlasi csapata vett részt, valamint az a Szolnoki Olaj, amelynek mezét 1993-ban Alexe is magára öltötte. Az elmúlt szezonban negyedik helyen záró magyarországi együttes két válogatott játékosa, Horváth és Fodor nélkül érkezett, míg Clay sérülés miatt maradt távol. Hiányukat meg is érezte a gárda, hiszen előbb 71-64-re kikaptak a szebeniektől, majd 66-61 arányban a vásárhelyiekkel szemben maradtak alul, míg a szombati zárónapon a Váradi verte meg

őket 75-69-re. Teljesítményben viszont kiemelkedett a keretükből Obadiah Trotter, akit végül a torna legértékesebb játékosává választottak. Pór Péter, csapat vezetőedzője elmagyarázta, hogy ők még csak most fejezték be az erőnléti edzéseket, még a felkészülés elején járnak. De Cristian Achim, a váradiak mestere sem volt teljesen elégedett a látottakkal, pedig a nyitónapon 82-67-re verték azt a Mureș-t, amelyik később a szebenieket tizenegypontos különbséggel, 93-82-re győzte le szombaton. Való igaz, a váradiak a vártnál gyengébben teljesítettek az Atlasi elleni meccsen, s végül 83-72-re ki is kaptak.

Az Antonio Alexe Emléktorna végeredménye: 1. Nagyvárad, 2. Nagyszeben, 3. Marosvásárhely, 4. Temesvár.

A Béga partján Temesvár Kupájáért harcoltak, ám itt a házigazdák az utolsó helyen zártak. Persze a történethez az is hozzátartozik, hogy ez a temesvári együttes nem az Elba, hanem az új Temesvári BC. Egymillió eurós költségvetésből építettek csapatot, s a mostani felkészülési tornán sikerült legyőzniük a végül tornagyőztes horvát Eszék alakulatát. A négyeseres bosnyák bajnok Szarajevótól viszont 73-60-ra kikaptak, s a Kecskemét is felülmúlta őket 70-67-re. A torna végeredménye: 1. Eszék, 2. Szarajevó, 3. Kecskemét, 4. Temesvár. ◀

Tragédia a Moto2-ben

Hírösszefoglaló

► Életét vesztette a japán Tomizava Soja (*képiünkön*), aki a Moto2 géposztály tegnapi versenyében bukott a gyorsaságimotoros-világ bajnokság San Marino-i futamán – jelentette be az olasz Mediaset televízió. A 19 éves szigetországi versenyző a futam 12. körében több mint 200 km/órás sebességgel elcsúszott, majd az érkező Alex De Angelis és Scott Redding nem tudták kikerülni és egyformán áthajtottak rajta. Azonnal egy közeli kórházba, Riccionebe szállították rendkívül súlyos agyi, mellkasi és más sérülésekkel, de ott már csak a halál beálltát tudták megállapítani. A japán sportember ebben az esztendőben megnyerte az idénynyitó katarai futamot, a spanyol GP-n a második lett és a pontversenyben a hatodik helyen állt. Tomizava december 10-én lett volna húszesztendő. A baleset ellenére a futamot folytatták, a pontversenyben elővas spanyol Toni Elias nyert, Talmácsi Gábor pedig a hetedik lett. ◀

Röviden

Cassano lehet az olaszok megmentője

Antonio Cassano segítheti át a nyári világbajnokságon címvédőként katasztrofálisan szerepelt, már a csoportkörben búcsúzott olasz labdarúgó-válogatottat a mostani nehéz időszakon Cesare Prandelli szövetségi kapitány szerint. „Cassano most érzi a bizalmat, s ez nagy változást hozhat az egész csapat számára is” – mondta szombaton Prandelli a Sampdoria csatárától, aki pénteken, Észtszországban kiváló teljesítménnyel járult hozzá csapata 2-1-es sikeréhez az Európa-bajnoki selejtezősorozat nyitányán. A találkozón 1-0-ra vezettek az észtek, de Cassano a második féléldőben előbb egyenlített, majd gólpasszt adott Leonardo Bonuccinak, így az olaszok 2010-ben első győzelmüket aratták.

Beelőzte az Inter a Barcát a világranglistán

A Bajnokok Ligája-címvédő Internazionale immár egyedül vezeti a labdarúgás történelvét és statisztikájával foglalkozó szervezet, az IFFHS aktuális klubvilágranglistáját. A magyar bajnok Debrecen 53. helyet rontva a 147. A szervezet honlapja szerint az eddig az Interrel holtversenyben első Barcelona jelenleg a második, míg a Bayern München maradt a harmadik. Juhász Roland csapata, a belga Anderlecht a huszadikról a hatodik helyre ugrott előre. A háromszázötvenes listán még egy magyar csapat található: a Győr – amely néhány hónapja még az 590. volt – most a 157. Pintér Attila csapata 433. helyet lépett előre az elmúlt időszakban.

Négy magyar döntős a küzdősportok világjátékán

Négy magyar versenyző is bejutott a fináléba a kick-bokszosok küzdelmei során a Küzdősportok Világjátékán, Pekingben. A Nemzeti Sportszövetség Sajtószolgálatának pénteki tájékoztatása szerint a teljes erjű ütések és rúgásokat megengedő full-contactban Görbics Gábor remekül menetelt a döntőig, rajta kívül három semi-contactos, Gömbös László, Móradi Zsolt és Járaskievicz Krisztián is készülhet a szombati aranycsatára.

Kürthy és Pars is győzött Ljubljanában

A súlylökő Kürthy Lajos és a kalapácsvető Pars Krisztián is győzött csütörtök este a ljubljani nemzetközi atlétikai versenyen, előbbi ráadásul kiváló, 20 méter feletti dobással szerezte meg az első helyet. A magyar szövetség honlapja szerint az idényt remekül kezdő, ám azóta kicsit visszafogottabban teljesítő, a barcelonai Európa-bajnokságban a selejtezőben búcsúzott Kürthy 20,01 méterrel nyert a szlovén fővárosban. A szerdán befejeződött Hammer Throw Challenge negyedik helyén záró Pars Krisztián 76,40 méteres dobással tudott győzni.

Nyolcadik a vegyes páros az öttusa-vb-n

Nyolcadik lett a Pataki Viktória, Németh Róbert páros a csengtui öttusa-világ bajnokság vegyes csapatos váltóversenyében. A dobogóra a lengyelek, az ukránok és a litvánok álltak a 19 csapatos mezőnyben. A magyarok a vívás után kilencedikek voltak, aztán a 2x100 m-es úszóváltóban a negyedik legjobb időt érték el, ezzel kettőt előre léptek. Összeszedett, koncentrált produkcióval megnyerték a lovaglást - Pataki hibátlanul, Németh két akadályveréssel ment végig a pályán -, másodikiként kezdhették a 2x2000 m-es lővészettel megszakított futást. Pataki elsőre még az élcsoporttal, elsőként, második sorozata után viszont csak hetedikként jött ki a lőállásból, majd futótávja végén kilencedikként váltotta Némethet, aki egy helyet előrelépett.

Toni Alexe, a román kosárlabda-válogatott örökös kapitánya

Albán „veszedelem”

Turós-Jakab László

Románia labdarúgó-válogatottja nem tudott nyerni a 2010-s Európa-bajnoki selejtezők nyitófordulójában, 1-1-re végzett Piatra Neamț-on Albániával. A 14. román-albánon a szemfüles Bogdan Stancu a 80. percben szerzett vezetést, hét perccel később azonban Muzaka vedőgyűrűből kiemelkedve fejtelt védhetetlenül a hálóba. A trikolórok ötletlen és kiszámítható játéka nem lephette meg a fegyelmetlen védekező albán gárdát, amely gyakorlatilag egyetlen helyzetét váltotta góllá.

Eddig is a bírálatok keresztüztében, Răzvan Lucescu ismét pelengérré állította a szakma hazai stábját. Victor Becali egy nagyon szerény román csapatról beszélt és sötét jövőről, s kimondta, hogy azok a hibások, akik Răzvan Lucescunak bizalmat szavaztak. Ionuț Lupescu szerint megengedhetetlen gólt kapott a csapat, ennek ellenére Lucescu posztja nem forog veszélyben. „Középpályán nem megy a szervezés, nincsenek gólhelyzeteink. Răzvan kiküszöbölhetett volna bizonyos dolgokat, hiszen tudható volt, hogy az albánok védekezni jönnek” – összegyűjtött Jenei Imre.

Răzvan Lucescu csapata Lobonț-Contra (56' G. Mureșan), Raț, Tamaș, Rădoi, Torje, Deac, Marica, Florescu, Cociș (77' Herea), D. Niculae (64' Stancu) összeállításban szerepelt, s csak Stancu becserélése bizonyult jó húzásnak.

A nyári dél-afrikai világbajnokságon botrányosan leszerelt, s

most Laurent Blanc által irányított francia válogatott még rosszabbul kezdett, hiszen Párizsban 1-0-ra kikapott a fehéroroszló csapatától, a gólt Kiszlijak szerezte a 86. percben. A D csoport első élővasa így Bosznia-Hercegovina, amely Ibricic, Pjanic és Dzeko első negyedóránban szerzett találataival 3-0-ra nyert Luxemburgban.

A meglepetés elmaradt a stockholmi Rasunda-stadionban, ahol a magyar válogatott 2-0-ás vereséget szenvedett a svéd csapatától. Gól nélküli féldőt követően a hazaiak Pontus Wernbloom duplájával (51. és 73. perc) tartották otthon a három pontot a kvalifikáció nyitányán. A magyaroknak ezzel nem sikerült megszakitani-

uk a svédek elleni rossz sorozatukat, ugyanis legutóbb több mint 15 éve, 1995 áprilisában győzték le a skandináv gárdát, amely az azóta lejátszott hét találkozón hatszor nyert, s egyszer döntetlent ért el. A magyar válogatott Király-Lázár, Juhász, Lipták, Laczkó-Vadócz, Elek (Priskin, 59.)-Koman, Gera, Dzsudzszak (Huszt, a szünetben)-Rudolf (Hajnal, 82.) összeállításban szerepelt.

A pénteki játéknap legfordulatosabb mérkőzését Guimarãesben vívta Portugália és Ciprus. Utóbbiak 1-0-ra és 2-1-re vezettek, ahhoz, hogy a hajrában ők hajtsanak a totógyilkos 4-4-ért. Eredmények: A csoport: Belgi-

um-Németország 0-1, Kazahsztán-Törökország 0-3. B csoport: Szlovákia-Macedónia 1-0, Andorra-Oroszország 0-2, Örményország-Írország 0-1. C csoport: Szlovénia-Észak-Írország 0-1, Észtország-Olaszország 1-2, Feröer-szigetek-Szerbia 0-3. F csoport: Görögország-Grúzia 1-1, Lettország-Horvátország 0-3. G csoport: Anglia-Bulgária 4-0, Montenegró-Wales 1-0. csoport: Portugália-Ciprus 4-4, Izland-Norvégia 1-2. I csoport: Liechtenstein-Spanyolország 0-4, Litvánia-Skócia 0-0.

Szerdán újabb forduló, amelyben a magyarok a moldovaiakat fogadják, a románok pedig a fehéroroszló vendégei lesznek. ◀

A román válogatott (piros mez) otthonában sem bírt Albániával az európai bajnoki selejtezőn

Fotó: Mediafax

Röviden

Buzánszky Jenő Stadiont avattak Dorogon

Tegnap ünnepélyes keretek közt avatták fel Dorogon a Buzánszky Jenő Stadiont, s átadták azt a műfüves kispályát, amelyet az Aranycsapat legendás játékosának tiszteletére építettek fel. A dorogi Petőfi Sándor Általános Iskola udvarán készült sportpálya építési költségeit a városi önkormányzat, valamint a Német Labdarúgó Szövetség által alapított Fritz Walter Alapítvány közösen vállalta magára a 85. születésnapját májusban ünnepelt játékos tiszteletére. A műfüves pálya átadását követően ünnepségre került sor a dorogi footballstadionban. Tittmann János polgármester és Buzánszky Jenő együtt leplezték le azt a márványtáblát, amely a jövőben azt hirdeti majd nagy betűkkel, hogy a létesítmény neve Buzánszky Jenő Stadion.

Kosárlabda-vb: kiestek a németek

A Törökországi férfi kosárlabda-vb csoportkörének utolsó eredményei: Ausztrália-Angola 76-55 (A), Szerbia-Argentína 84-82 (A), Németország-Jordánia 91-73 (A), Egyesült Államok-Tunézia 92-57 (B), Szlovénia-Irán 65-60 (B), Brazília-Horvátország 92-74 (B), Elefántcsontpart-Puerto Rico 88-79 (C), Oroszország-Görögország 73-69 (C), Törökország-Kína 87-40 (C), Spanyolország-Kanada 89-67 (D), Litvánia-Libanon 84-66 (D), Új-Zéland-Franciaország 82-70 (D). A nyolc kieső közt, meglepetésre a németek és a kanadaiak ott vannak. Már három nyolcaddöntőn túl vannak és ismert az első negyedöntő párosítása is: a szerbek a világbajnok spanyolokkal játszanak a legjobb nyolc közé jutásért. Szerbia nagy vsatáiban verte Horvátországot (73-72), az ibér gárda pedig viszonylag simán a görögöt. Tegnap Szlovénia 87-58-ra nyert Ausztrália ellen, a Törökország - Franciaország találkozó lapzárta után ért véget. Ma Egyesült Államok-Angola (18 óra, Sport 1) és Oroszország-Új-Zéland, holnap pedig Litvánia-Puerto Rico és Argentína-Brazília mérkőzéseket rendeznek.

Meghalt Baron

Több mint húsz év éber kóma után elhunyt Jean-Michel Baron francia motorversenyző. A sportember 1986 januárjában, 31 évesen szenvedett súlyos balesetet az akkor még Párizs-Dakar néven futó raliversenyen. Hónapokot át tartó kezeléseket követően otthonába, Fontaine-Chalendray szállították, azóta ott élt éber kómában.

Null-null Szolnokon

A magyar labdarúgó Soproni Liga idénynyitójáról elhalasztott találkozó szombati pótlásán nem bírt egymással a Szolnoki MÁV és a Szombathelyi Haladás, 0-0 lett a vége. A pontvadászatot a Debrecen (10 pont) vezeti a Ferencváros (10), a Kaposvár (10), a Vasas (10) és az MTK (10) előtt, a Szolnoki MÁV 5 ponttal a 11., a Haladás 2-vel a 16. utolsó helyen áll.

Sidi Péter ezüstérmes

Sidi Péter újabb ezüstérmes szerzett a franciaországi Avonban rendezett számszeríjász-világbajnokságon. Az olimpiai kvótás, világbajnok sportlövő a viadal záró, szombati napján a match kategória 30 méteres versenyében végzett a második helyen. Korábban 10 méteren is ezüstérmes lett.

Döntetlen a 2012-es Eb házigazdái között

A 2012-es Európa-bajnokság két házigazdája, azaz a lengyel és az ukrán labdarúgó-válogatott 1-1-es döntetlent játszott egymással szombaton a Lódzban rendezett barátságos mérkőzésen. További eredmények: Japán-Paraguay 1-0, Venezuela-Kolumbia 0-2, Svájc-Ausztrália 0-0.

US Open, románok nélkül

Tenisz

T. J. L.

A New Yorkban zajló nyílt amerikai teniszbajnokság második játéknapján román játékosok nélkül indul, legalábbis az egyes főtábláin. Míután a második fordulón 7-6 (5), 6-1-gyel búcsúztatta a svéd Sofia Arvidsson, a 25. helyen kiemelt Alexandra Dulgheru kikapott a legjobb 32 között: 2-6, 6-7 (2) az orosz Vera Zvonarjova (7.) ellen. Victor Hănescu már a második körben kiesett miután a francia Michael Llodra 7-6 (2), 6-4, 6-2 arányban bizonyult jobbnak nála.

A férfi párosoknál Horia Tecău és a svéd Robert Lindstedt már a legjobb 16 között van, ahol az Eduardo Schwank-Horacio Zeballos argentin duóval találkozik. A szintén 13. kiemelt Monica Niculescu-Shahar Peer román-izraeli kettős a harmadik fordulón azzal a Gisela Dulko-Flavia Pennetta argentin-olasz párossal csatázik, amely korábban éppen a Sorana Cîrstea-Lucie Safarová (cseh) duót búcsúztatta. Az Alexandra Dulgheru-Magdalena Rybarikova román-szlovák páros 6-2, 6-3-ra verte a Gallovits Edina-Klaudia Jans (lengyel) kettőt és legközelebb a Vesznina-Zvonarjova orosz duóval mérkőzik. A Szávay Ágnes, Patty Schnyder magyar-svájci kettős már az első körben kiesett. A vegyes párosoknál a lehető legrövidebbre szab-

ták a Dulgheru-David Marrero (spanyol) és Tecău-Vania King (amerikai) kettősök flushing meadows-i kalandját.

Az első játéknap egyik hőse az alig 18 éves amerikai Beatrice Capra volt, aki bár csak 371. a világrangsorban, két fordulón túljutott az ideji US Openen. Egy olasz bevándorló lányaként Capra legyőzte a horvát Carolina Spremet, majd a 18. helyen kiemelt francia Aravane Rezait is, de a legjobb 32 között megsemmisítő vereséget szenvedett az orosz Marija Sarapovától (14.): 0-6, 0-6. Sarapova következő ellenfele a világszám 1. dán Caroline Wozniacki (1.) aki a tajvani Jung-Jan Csant oktatta legjobb 32 között: 6-1, 6-0. A 16-oddöntőben az észet Kaia Kanepi (31.) 6-2, 7-6-tal búcsúztatta a szerb Jelena Jankovicot (4.). A női nyolcaddöntőben már csak három nem kiemelt, a szlovák Dominika Cibulkova, a német Andrea Petkovic és a szerb Ana Ivanovic van.

A férfiaknál már ismert a nyolcaddöntősök fele, a svájci Roger Federer (1.), az osztrák Jürgen Melzer (13.), a spanyol Albert Montanes (21.), a svéd Robin Söderling (5.), a szerb Novak Djokovic (5.), az amerikai Mardy Fish (19.) és két francia, Gael Monfils (17.) és Richard Gasquet. A spanyol világranglista-vezető Rafael Nadal (1.) ma a francia Gilles Simonnal találkozik, s egy Federer elleni álomdöntőre vágyik. ◀

Éremesélyes magyar fiúk

Vízilabda

T. J. L.

Az olimpiai bajnok hollandok legyőzése után a magyar női válogatott 13-10-re kikapott a spanyol csapatától majd 10-10-re végzett a németekkel a Zágrábban zajló vízilabda Európa-bajnokságon. Kisteleki 8, Drávucz 7, Takács 3, Valkai és Keszthelyi pedig 1-1 gólt szerzett. „Nem gondoltam volna, hogy ilyen nehéz lesz! – nyilatkozta a mérkőzést követően Petrovics Mátyás. – Pocsékul játszottunk, erőtlenekek, fegyelmetlenek voltunk. Ugyanakkor felhőborítónak tartom, hogy kiütik egyik játékosunkat, aki vérző arccal jön ki a vízből, s a bírók azt mondják: nem láttak semmit!” A magyar szövetségi kapitány azért dühöngött, mert centere, Bujka Barbara akkora könyököt kapott, hogy három öltéssel kellett összevarrni az arcán keletkezett sebet.

Míután a hollandok 17-10-re verték a németeket és 8-7-re a spanyolokat, a B csoportban a következő végeredmény alakult ki: 1. Hollandia 6 pont (33-26), 2. Spanyolország 6 (32-28), 3. Magyarország 4, 4. Németország 1.

Az A-csoport utolsó eredményei: Görögország-Oroszország 7-7, Olaszország-Horvátország 22-3, Görögország-Horvátország 29-4, Oroszország-Olaszország 12-12. A sorrend: 1. Görögország 7 pont, 2. Oroszország 5, 3.

Olaszország 4, 4. Horvátország 0. A két csoportgyőztes elődöntős, míg a második és harmadik helyezettek keresztbe játszanak a legjobb négy közé jutásért. Ma tehát spanyol-olasz és magyar-osz párharcot rendeznek és egy helyosztót, Németország-Horvátország (a 7-8. helyért).

A férfiaknál a 4. fordulón Magyarország 14-10-re nyert Oroszország ellen, a győztes csapat góljait Varga Dénes (4), Biros (3), Kis (2), Varga Dániel, Hosnyánszky, Madaras, Szívós és Török dobta. A B jelű szextett másik két mérkőzésén: Szerbia-Macedónia 19-9 és Németország-Görögország 6-5.

Az A csoportban a románok 10-7-re kikaptak az olaszoktól, góljait Radu (3), Iosep Negrean, Diaconu és Busila szerezte.

Montenegró 24-2-re ütötte ki Törökországot, Spanyolország pedig Horvátországtól is kikapott, 6-8.

A tegnapi zárófordulót megelőzően már tudni lehetett, hogy – a német és az olasz mellett – Európából a magyar válogatott is kijutott a 2011-es, sanghaji világbajnokságra.

Tegnapi eredmények: Szerbia-Németország 17-3 (!), Oroszország-Görögország 7-6, Spanyolország-Törökország 12-6, Magyarország-Macedónia 7-4 (s ezzel csoportgyőztes és elődöntős a Kemény-gárda). A román-montenegrói párharc lapzárta után fejeződött be. ◀